

Informacije za ulagatelje u financijske instrumente

SPLIT,

u primjeni od 03. srpnja 2023.

1. Informacije o Banci	3
1.1. Osnovne informacije o Banci	3
1.2. Odobrenje za rad za investicijske usluge i aktivnosti	3
1.3. Naziv i kontakt adresa nadležnog tijela	3
1.4. Vezani zastupnik	3
2. Informacija za ulagatelje u skladu s regulatornim odredbama	4
2.1. Regulatorni okvir	4
2.2. Informiranje u vezi s kategorizacijom ulagatelja	5
2.3. Informacije o investicijskim uslugama	6
2.3.1. Kupnja /prodaja financijskih instrumenta bez pružanja savjeta od strane Banke	6
2.3.2. Investicijsko savjetovanje	6
2.3.3. Pružanje usluga u poslovanju sa izvedenicama	7
2.3.4. Usluga pohrane financijske imovine /skrbništvo	8
2.3.4.1. Pohrana financijske imovine na zbirnim računima	8
2.3.5. Poslovanje s investicijskim fondovima	10
2.4. Izvršavanje naloga klijenta	11
2.4.1. Politika izvršavanja naloga	11
2.4.2. Izvršavanje naloga	11
2.4.3. Kriteriji najpovoljnijeg izvršenja	11
2.4.4. Mjesta izvršenja	12
2.4.4.1. Namira transakcija klijenata u sustavu SKDD-CCP	12
2.4.5. Izvršenje naloga izvan uređenih tržišta	13
2.5. Izvještavanje	14
2.5.1. Redovno izvještavanje	14
2.5.2. Izvještavanje o troškovima i naknadama	14
2.6. Upravljanje sukobom interesa	14
2.7. Poticaji	15
2.8. Sustav zaštite ulagatelja	15
2.9. Potvrde o ovlaštenim zaposlenicima koje obavljaju relevantne funkcije	18
2.10. Pritužbe	18
3. Informacija za ulagatelje o financijskim instrumentima i rizicima povezanim s ulaganjima u financijske instrumente	19
3.1. Općenito o financijskim instrumentima	19
3.2. Vrste financijskih instrumenta prema Zakonu:	19
A. Prenosivi vrijednosni papiri	20
Dionice	20
Obveznice	21
B. Instrumenti tržišta novca	22
Trezorski zapisi	23
Komercijalni zapisi	23
Certifikati o depozitu	23
Repo i obratne repo transakcije	23
C. Udjeli u subjektima za zajednička ulaganja	24
Investicijski fondovi	24
Fondovi kojima se trguje na burzi	25
D. Financijske izvedenice	28
E. Strukturirani proizvodi	30
4. Komunikacija s klijentima/ulagateljima	32
4.1. Principi komunikacije	32
4.2. Relevantna komunikacija	32
4.3. Integracija rizika održivosti	32
4.4. Kontakti	34

U skladu sa propisima koje reguliraju pružanje investicijskih i pomoćnih investicijskih usluga, Banka je dužna informirati klijente o svim okolnostima koje mogu biti relevantne za investiranje u financijske instrumente. Ovim dokumentom obavještavamo klijente o banci i njenim ovlaštenjima za rad, o vrstama usluga koje banka pruža, o mjerama i procedurama koje banka primjenjuje kako bi zaštitila ulaganja, mjerama za sprječavanje sukoba interesa, fondu za zaštitu ulagatelja, o investicijskim proizvodima i financijskim instrumentima i rizicima ulaganja u takve proizvode i instrumente.

Informacije koje su pružene u ovom dokumentu imaju isključivo cilj detaljnog informiranja o svim činjenicama prije donošenja investicijskih odluka.

1. Informacije o Banci

1.1. Osnovne informacije o Banci

OTP Banka d.d. članica je Grupe OTP Bank Nyrt, Mađarska.

Sjedište, poslovna adresa: **Domovinskog rata 61, 21000 SPLIT, HRVATSKA**

Internet adresa; e-mail: info@otpbanka.hr www.otpbanka.hr ;

Tel: 072 201 555

- OIB: 52508873833.
- Swift: OTPVHR2X
- LEI 5299005UJX6K7BQKV086
- Registrirana je kod Trgovačkog suda u Splitu i vodi se pod matičnim brojem MBS: 060000531

1.2. Odobrenje za rad za investicijske usluge i aktivnosti

OTP banka d.d. (dalje u tekstu: Banka) je ovlaštena za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti te pružanje pomoćnih investicijskih usluga na osnovu odobrenja Hrvatske narodne banke, temeljem suglasnosti Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: Agencija). Sukladno navedenom odobrenju, Banka je ovlaštena pružati investicijske usluge i obavljati investicijske aktivnosti i s njima povezane pomoćne usluge i to:

- zaprimanje i prijenos naloga u svezi jednog ili više financijskih instrumenata,
- izvršavanje naloga za račun klijenta,
- trgovanje za vlastiti račun,
- investicijsko savjetovanje,
- usluge provedbe ponude, odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa,
- usluge provedbe ponude, odnosno prodaje financijskih instrumenata bez obveze otkupa te
- pohrana i administriranje financijskih instrumenata za račun klijenata, uključujući i poslove skrbništva i s tim povezane usluge, kao na primjer upravljanje novčanim sredstvima odnosno instrumentima osiguranja.

1.3. Naziv i kontakt adresa nadležnog tijela

- Hrvatska narodna banka, Trg hrvatskih velikana 3, 10000 Zagreb (www.hnb.hr),
- Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, Franje Račkoga 6, 10000 Zagreb, telefon: 01 6173 200, fax: 01 4811 406, e- mail: info@hanfa.hr ;, web adresa www.hanfa.hr

1.4. Vezani zastupnik

- Banka ne posluje preko vezanog zastupnika

2. Informacija za ulagatelje u skladu s regulatornim odredbama

2.1. Regulatorni okvir

Područje tržišta kapitala u Republici Hrvatskoj uređeno je Zakonom o tržištu kapitala N.N. 65/18., 17/20 i 83/21 (u daljnjem tekstu Zakon) koji se do sada mijenjao i dopunjavao nekoliko puta prvenstveno u svrhu daljnjeg usklađivanja s pravnom stečevinom Europske unije odnosno stvaranja preduvjeta za potpunu integraciju financijskog tržišta Republike Hrvatske u jedinstveno tržište država članica Europske unije. Ovim uskladbama omogućena je liberalizacija tržišta kapitala i prekogranična suradnja.

Česti sinonim za Zakon se spominje MIFID, kao skraćena engleskog naziva EU direktive Markets in Financial Instruments Directive. Zadnje izmjene i dopune Direktive, tkz. MIFID 2 (Direktivu 2014/65) primjenjuje se u svim zemljama članicama Europskog ekonomskog područja od 03.01.2018.godine. **Glavni cilj MiFID-a 2 je ujednačiti zaštitu ulagatelja u cijeloj Europi i povećati sigurnost ulaganja.**

Temeljem tih odredbi izmijenjen je i Zakon o tržištu kapitala Republike Hrvatske. Zakon definira pojam financijskih instrumenata, vrste investicijskih usluga, pravila poslovnog ponašanja prilikom pružanja investicijskih usluga i pomoćnih investicijskih usluga i među ostalim, uvodi obveze za pružanjem kvalitetnijih informacija klijentima koje se odnose na ovaj dokument za ulagatelje.

U Zakon su implementirane i odredbe tzv. CSDR regulative koja se odnosi na regulativu br. 909/2014 (Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u EU-u i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira) i sve njene buduće izmjene, unutar Europske unije i Europske gospodarske zone, a koja uređuje poslovanje institucija odgovornih za namiru financijskih instrumenata, odnosno poslovanje središnjih depozitorija, uklanja zapreke za međunarodnu namiru, usklađuje vremenske rokove i način namire financijskih instrumenata te uvodi pravila vezana uz sigurnost i pravilno poslovanje depozitorija. Dio CSDR Regulative je i RTS uredba u pogledu regulatornih tehničkih standarda o disciplini namire. Sukladno standardima o disciplini namire u slučaju kašnjenja uparenja transakcija za namiru ili neuspjele namire na predviđeni datum namire depozitorij vrijednosnih papira će generirati novčane kazne koje će se distribuirati krajnjim klijentima kroz lanac skrbnika / podskrbnika.

Dodatno u svrhu zaštite dioničara navodimo i SRD II direktivu, koja se odnosi na Direktivu o pravima dioničara (2007/36/EZ, 2017/828/EU) i Provedbenu Uredbu (2018/1212/EU) i sve njene buduće izmjene kojima se želi potaknuti dugoročno sudjelovanje dioničara u radu glavne skupštine društva koje je uvršteno na uređeno tržište EEA*, urediti pretpostavke za ostvarivanje prava dioničara a koji se odnose na utvrđivanje identiteta dioničara, prijenos podataka o dioničarima i olakšavanje korištenja prava dioničara.

Kroz poštivanje i primjenu odredbi Zakona o trgovačkim društvima (dalje u tekstu ZTD) kroz koje su u domaći pravni sustav prenesene odredbe SRD II Banka će slati odgovore na zahtjev za otkrivanje informacija o identitetu dioničara izdavateljima dionica i/ili trećim osobama. Ukoliko se radi o poziciji dionice na skrbničkom računu na ime, Banka će otkriti identitet dioničara bez suglasnosti Klijenta koji se smatra krajnjim dioničarem, s obzirom na obveze iz regulative. Ukoliko su dionice na zbirnom skrbničkom računu ili na računu pod zaporkom koji je klasificiran kao račun Klijenta posrednika (pozicije nisu vlastita imovina Klijenta) Banka će Zahtjev za otkrivanje informacija o identitetu dioničara proslijediti Klijentu posredniku te poslati odgovor izdavatelju/trećoj strani sa imenom Klijenta posrednika, navodeći oznaku da se ne radi o krajnjem dioničaru. Klijent posrednik je dužan također bez odgode (najkasnije do 10.00 h ukoliko je zahtjev zaprimljen poslije 16.00 h prethodnoga dana) poslati odgovor izdavatelju/trećoj strani na zahtjev za otkrivanje informacija o identitetu dioničara.

*EEA (The European Economic Area) zemlje se odnose na sve zemlje članice Europske Unije uključujući i zemlje Island, Lihtenštajn i Norvešku.

Sukladno ZTD-u i SRD II direktivi informacije o identitetu dioničara su sve informacije koje omogućuju utvrđivanje identiteta dioničara, uključujući najmanje sljedeće informacije:

- a) ime i prezime, datum i mjesto rođenja i OIB fizičke osobe, odnosno tvrtka ili naziv dioničara, a ako je riječ o pravnim osobama i njihov registarski odnosno osobni identifikacijski broj te podatak o tome gdje su registrirani i LEI broj;
- b) kontaktne podatke (uključujući punu poštansku adresu i, ako postoji, adresu e-pošte);
- c) broj dionica koje drže i
- d) vrste ili rodove dionica koje drže i/ili datum od kojeg se dionice drže ako se to traži u zahtjevu za dostavu informacija o identitetu dioničara.

Informacije se prikupljaju i obrađuju kako bi se društvu izdavatelju omogućilo da identificira svoje postojeće dioničare da bi s njima izravno komuniciralo s ciljem olakšavanja izvršavanja prava dioničara te olakšavanja sudjelovanja dioničara u društvu. Izdavatelji i posrednici ne smiju čuvati osobne podatke dioničara koji su im dostavljeni u skladu sa regulativom dulje od 12 mjeseci nakon saznanja da osoba više nije dioničar društva.

2.2. Informiranje u vezi s kategorizacijom ulagatelja

Kada Banka pruža investicijske usluge, dužna Vam je dodijeliti kategoriju ulagatelja, bilo da se radi o malom ulagatelju, profesionalnom ulagatelju ili kvalificiranom nalogodavatelju.

Osnovni cilj ove kategorizacije je zaštita ulagatelja pri investicijskom ulaganju jer u zavisnosti od odabrane kategorije, Banka će primijeniti pravila poslovnog ponašanja. Pravilo je upozoriti ulagatelje na sve rizike koji proizlaze iz ulaganja u tražene ili ponuđene financijske instrumente.

Kategorije ulagatelja

Mali ulagatelji su klijenti Banke koji ne posjeduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnu procjenu povezanih rizika. Oni ne ispunjavaju kriterije za profesionalnog ulagatelja kako je definirano Zakonom.

Profesionalni ulagatelji su klijenti Banke za koje se smatra da posjeduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnu procjenu povezanih rizika.

Profesionalni ulagatelji su:

1. Subjekti koji za poslovanje na financijskim tržištima moraju imati odobrenje nadležnog nadzornog tijela (ili podliježu njihovom nadzoru), kao što su investicijsko društvo, kreditna institucija, druga financijska institucija s odobrenjem za rad izdanim od nadležnog tijela ili regulirana prema posebnim propisima, društvo za osiguranje, subjekt za zajednička ulaganja i njegovo društvo za upravljanje, društvo za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinski fondovi, mirovinsko osiguravajuće društvo, trgovci robom i robnim izvedenicama, lokalne pravne osobe i drugi institucionalni ulagatelj koji nisu navedeni, a podliježu obvezi odobrenja ili nadzora za djelovanje na financijskom tržištu.
2. Velika poduzeća koja, na razini pojedine pravne osobe u odnosu na prethodnu poslovnu godinu, zadovoljavaju najmanje 2 od sljedećih uvjeta:
  - ukupna aktiva iznosi najmanje 20.000.000,00 EUR
  - neto prihod u iznosu od najmanje 40.000.000,00 EUR i
  - kapital u iznosu od najmanje 2.000.000,00 EUR .
3. Nacionalne i regionalne vlade, javna tijela za upravljanje javnim dugom, središnje banke, međunarodne i nadnacionalne institucije kao što su Svjetska banka, Međunarodni monetarni fond, Europska središnja banka, Europska investicijska banka i slične međunarodne organizacije.
4. Drugi institucionalni ulagatelji čija je glavna aktivnost ulaganje u financijske instrumente uključujući i subjekte koji se bave sekuritizacijom imovine ili drugim transakcijama financiranja.

Kvalificirani nalogodavatelji su klijenti za čiji račun ili s kojim Banka **izvršava naloge i/ili zaprima i prenosi naloge i/ili trguje za vlastiti račun i/ili mu pruža pomoćne usluge** izravno povezane s tim transakcijama.

Kvalificirani nalogodavatelji su: investicijsko društvo, kreditna institucija, društvo za osiguranje, UCITS i društvo za upravljanje UCITS-om, društvo za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinski fond, druga financijska institucija koja podliježe obvezi ishođenja odobrenja za rad prema posebnim propisima ili čije je poslovanje uređeno

zakonodavstvom Europske unije, nacionalna vlada i javno tijelo za upravljanje javnim dugom i središnja banka, nadnacionalna organizacija.

Mogućnost promjene kategorije

Banka će automatski razvrstati i tretirati kao male ulagatelje sve fizičke i pravne osobe koje se ne mogu smatrati profesionalnim ulagateljima. Ukoliko Banka razvrsta Klijenta kao malog ulagatelja, time mu se pruža najveća moguća zaštita pri investiranju, no Klijent je uvijek u mogućnosti zatražiti i drugu kategoriju zaštite.

Ulagatelji, u svakom trenutku, imaju pravo pismenim putem zatražiti razvrstavanje u drugu kategoriju. Banka će u tom slučaju Klijenta pismeno izvijestiti o svim posljedicama koje mogu nastati zatraženom promjenom razine zaštite.

Banka će po primitku pisanog zahtjeva malog ulagatelja, poduzeti sve razumne korake kako bi prije donošenja odluke o prihvaćanju zahtjeva za odricanje od više razine zaštite koja proizlazi iz pravila poslovnog ponašanja, utvrditi udovoljava li najmanje 2 od slijedećih navedenih kriterija za profesionalnog ulagatelja :

- Klijent je izvršio prosječno 10 transakcija značajne vrijednosti, unutar svakog tromjesečja, unatrag godine dana,
- veličina klijentovog portfelja financijskih instrumenata prelazi 500.000,00 EUR
- klijent rad ili je radio u financijskom sektoru najmanje godinu dana na poslovima koji zahtijevaju znanje o planiranim transakcijama ili uslugama.

Klijenti koji su razvrstani kao profesionalni ili kvalificirani ulagatelji imaju pravo, na temelju zahtjeva, biti tretirani kao mali ulagatelji.

Banka može Klijente tretirati kao profesionalne ulagatelje, isključivo na temelju pismenog zahtjeva i ako procijeni da Klijent, ovisno o vrsti transakcije ili usluge, posjeduje dovoljno znanja, iskustva i stručnog znanja da je sposoban donositi vlastite odluke o ulaganjima i razumjeti uključeni rizik.

2.3. Informacije o investicijskim uslugama

Banka je u mogućnosti ponuditi razne investicijske usluge za ulaganje i poslovanje s financijskim instrumentima. Investicijske usluge dijelimo na savjetodavne usluge i usluge bez davanja savjeta. Pomoćne usluge koje Banka pruža su skrbništvo nad financijskim instrumentima. Sve usluge imaju svoje karakteristike u odnosu na Klijenta koje navodimo kako slijedi:

2.3.1. Kupnja /prodaja financijskih instrumenta bez pružanja savjeta od strane Banke

Banka je u mogućnosti na zahtjev klijenta izvršiti uslugu kupnje i prodaje financijskih instrumenta. Ukoliko se kupoprodaja odnosi na složene financijske instrumente, bančini stručni djelatnici su dužni ponuditi zaštitu. Zaštita se sastoji od pružanja procjene prikladnosti ulaganja u zatraženi proizvod. Procjena se provodi temeljem klijentovog popunjavanja Upitnika prikladnosti u kojem pruža informacije o znanju i iskustvu na području investiranja u financijske instrumente. Djelatnik će izvijestiti klijente o dobivenom rezultatu, te ako je temeljem upitnika procijenjeno da je ulaganje prikladno, može se zadati nalog za kupnju. Ukoliko se procjeni kako proizvod nije prikladan, klijent će biti upozoreni o rizicima. Ako ipak klijent zahtijeva izvršenje naloga, djelatnik će mu ponuditi takvu mogućnost, nakon popisivanja potrebnih Izjava.

Kada klijent ulaže u jednostavne financijske instrumente, ne provodi se spomenuta procjena.

U ovom postupku, djelatnik ne pruža uslugu savjetovanja o proizvodu.

Ukoliko klijent želi da ga djelatnik savjetuje o ulaganju, ponuditi će mu se usluga investicijskog savjetovanja.

2.3.2. Investicijsko savjetovanje

2.3.2.1. Općenito o investicijskom savjetovanju

Investicijsko savjetovanje je usluga u kojoj Banka daje osobne preporuke za ulaganje u financijski instrument. Osnova za ovu preporuku je da ulagatelj pruži zahtijevane podatke putem upitnika primjerenosti kako bi stručni i posebno educirani djelatnici – investicijski savjetnici procijenili je li preporučeno ulaganje primjereno za klijenta.

Potrebni podaci su o:

1. ulagačkim ciljevima klijenta:

- željena duljina trajanja ulaganja
- spremnosti na preuzimanje rizika
- profil rizičnosti
- svrha ulaganja

2. financijskoj situaciji klijenta:

- izvor i visina redovitog prihoda i imovine
- likvidna sredstva
- ulaganja
- nekretnine
- redovite financijske obveze

3. znanju i iskustvu klijenta:

- vrsta usluga, transakcija i financijskih instrumenata s kojima je klijent upoznat
- prirodu, volumen i učestalost transakcija klijenta s financijskim instrumentima i razdoblje u kojem su one izvršene
- zvanje i zanimanje klijenta

Cilj ove procjene je postupati u najboljem interesu ulagatelja i procijeniti koja vrsta ulaganja je najpodobnija za njega. Ukoliko klijent ne pruži sve zahtijevane informacije ili pruži samo djelomične informacije, Banka neće moći napraviti procjenu primjerenosti ulaganja i neće moći dati osobnu preporuku. Stoga je u interesu ulagatelja pružiti potpune i točne podatke.

2.3.2.2. Izvješće o primjerenosti

Pri pružanju investicijskog savjetovanja, Banka, malom ulagatelju, dostavlja takozvano Izvješće o primjerenosti koje je izrađeno prema njegovim okolnostima. U izvješću se sažeto navode pruženi savjeti i objašnjava zašto je preporuka primjerena njegovim ciljevima i potrebama, uzevši u obzir dane podatke.

Izvješće o primjerenosti, Banka će uručiti klijentu prije zaključivanja transakcije. Ipak, u slučaju klijentove izričite suglasnosti te ako je ista sklopljena korištenjem komunikacije na daljinu što sprječava prethodnu isporuku izvješća o primjerenosti, Banka može pripremiti izvješće na trajnom mediju nakon što se transakcija izvrši. Klijent se može odlučiti na traženje odgode o zaključivanju transakcije – čak i kada je ova izjava raspoloživa – tako da klijent dobije izvješće o primjerenosti.

Ukoliko klijent zahtijeva uslugu koja uključuje redovite procjene primjerenosti i izvješća, banka će ponuditi izvješća koja nakon uspostave početne usluge obuhvaćaju samo izmjene uključenih usluga ili instrumenata i/ili klijentovih okolnosti.

Banka će, pri pružanju redovite procjene primjerenosti, preispitati primjerenost danih preporuka najmanje jednom godišnje u cilju poboljšanja usluge. Učestalost te procjene povećava će se u ovisnosti od klijentovog profila rizičnosti i vrsti preporučenog financijskog instrumenta. Banka je uspostavila posebne mjere koje omogućavaju primjerene i ažurirane informacije o klijentima.

2.3.2.3. Dodatni uvjeti u vezi s investicijskim savjetovanjem

Banka pruža tkz. ovisno investicijsko savjetovanje za male ulagatelje u okviru privatnog bankarstva za ograničeni broj strukturiranih proizvoda od svog ugovornog partnera Societe Generale, 29 Boulevard Haussmann, 75009, Paris 9 i GOLDMAN SACHS International, Plumtree Court, 25 Shoe Lane, EC4A 4AU, London koji izdaju spomenute financijske instrumente. Pri tome se Banka strogo pridržava propisanih zakonskih normi o dodatnim poticajima.

2.3.3. Pružanje usluga u poslovanju sa izvedenicama

Pri trgovanju s izvedenicama kao što su FX swap, FX forward i drugi ugovori koji se odnose na kamatne stope, valute, Banka nudi investicijske usluge bez savjetovanja koje klijent ugovara sa Bankom na vlastitu inicijativu. S obzirom kako se radi o složenim financijskim instrumentima, a u zavisnosti od kategorizacije ulagatelja, Banka će procijeniti je li predmetna transakcija prikladna za klijenta s obzirom na znanje i iskustvo osobe koja sklapa transakcije u ime klijenta.

Cilj ove provjere je zaštita Klijenta pri ulaganju. Procjena se provodi temeljem Upitnika prikladnosti u kojem klijent pruža informacije o znanju i iskustvu na području investiranja u složene financijske instrumente. (vidite poglavlje 2.3.1.)

U pojedinim slučajevima, Banka može ponuditi i uslugu investicijskog savjetovanja za izvedenice. Banka će nuditi ovisno investicijsko savjetovanje zbog ograničenog raspona proizvoda na transakcije s izvedenicama koje je razvila banka. Savjeti o takvim transakcijama se mogu dati kada klijent zahtijeva takvu transakciju u svrhu zaštite od rizika. Banka će dati klijentu Upitnik o primjerenosti kako bi provjerila je li izvedenica primjerena za njega s namjerom da banka dobije informacije od klijenta o njegovim ciljevima ulaganja i tolerancijom na rizike.

Banka pretpostavlja, da profesionalni ulagatelj, kao i osobe koje djeluju u njegovo ime, imaju potrebno znanje i iskustvo za ulazak u transakcije s OTC izvedenicama te razumijevanje relevantnih rizika. Djelatnici banke imaju visok stupanj stručnosti u pogledu preporučenih izvedenica te mogu pružiti detaljne informacije o proizvodu.

Troškovi proizvoda koji nastaju pri sklapanju transakcija s OTC izvedenicama iskazani su u tzv. Dokumentu s ključnim informacijama – KIDs (Key Information Document), koje se objavljuju, na internetskoj stranici Banke. Takvi KID-ovi su generičke naravi, u odnosu na relevantne skupine ili podskupine tih transakcija, i prikazuju maksimalne troškove koji mogu nastati, ovisno o klijentu i uvjetima transakcije. Troškovi su navedeni u postotnom i apsolutnom iznosu izračunatom na temelju pretpostavljenog zamišljenog iznosa transakcije od EUR 10.000. Banka neće naplatiti dodatne troškove proizvoda ili usluga u vezi s OTC izvedenicama, osim ako prethodno ne obavijesti klijenta o tome.

2.3.4. Usluga pohrane financijske imovine /skrbništvo

Banka nudi i uslugu skrbništva nad financijskim instrumentima kao i druge vezane usluge u skladu s nalogima i uputama Klijenata. Banka u svojim knjigama otvara Skrbnički račun te imovinu na tom računu vodi za račun Klijenta na način koji u svakomu trenutku bez odgode omogućuje razlučivanje imovine jednoga klijenta od imovine ostalih Klijenata i imovine Banke.

Novčana sredstva uplaćena sa svrhom namire kupnje financijskih instrumenata ili prilikom namire prodaje financijskih instrumenata, drže se na računu posebnih namjena kod Banke. Sredstva na tom računu ne ulaze u imovinu Banke, niti u likvidacijsku ili stečajnu masu, niti mogu biti predmetom ovrhe radi namirenja tražbina trećih osoba prema Banci.

Financijski instrumenti izdavatelja iz Republike Hrvatske u vlasništvu Klijenata pohranjeni su na skrbničkim računima u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu i/ili na računima financijskih instrumenata otvorenim kod inozemne treće strane/podskrbnika. U slučaju ulaganja u inozemne financijske instrumente, kojima se trguje i čija se namira obavlja na stranim tržištima Banka za pohranu imovine koristi usluge renomiranih stranih trećih strana/podskrbnika. Pri izboru strane skrbničke banke Banka poduzima sve mjere kako bi osigurala da je imovina pohranjena u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, tržišnom praksom i pravilima struke, a osobito se vodi računa o stručnosti i tržišnom ugledu strane skrbničke banke te o zakonskim uvjetima i tržišnim praksama vezanim uz držanje financijskih instrumenata koji bi mogli utjecati na prava Klijenata. Banka je postavila potrebne mjere kako bi se osiguralo da se svi financijski instrumenti pohranjeni kod treće strane/podskrbnika, jasno razlikuju od financijskih instrumenata koji pripadaju Banci od financijskih instrumenata koji pripadaju toj trećoj osobi/podskrbniku, tako da se vode na odvojenim računima u knjigama treće osobe ili na temelju drugih istovjetnih mjera kojima se postiže ista razina zaštite. Banka će odgovarati za postupke podskrbnika pod uvjetima i u slučajevima definiranim Općim uvjetima za poslove skrbništva.

Podaci o podskrbnicima kod koji se pohranjuju financijske instrumente klijenta nalaze se na „Listi podskrbnika“ te su dostupni u Banci i na internetskoj stranici Banke, www.otpbanka.hr. Banka niti podskrbnik neće bez prethodne izričite pisane suglasnosti Klijenta upotrebljavati financijske instrumente Klijenta pohranjene na skrbničkom računu za vlastiti račun ili za račun drugih Klijenata te je korištenje tih financijskih instrumenta ograničeno na točno određene uvjete s kojima se Klijent potpisom usuglasio.

2.3.4.1. Pohrana financijske imovine na zbirnim računima

Ukoliko propis ne nalaže čuvanje financijskog instrumenta na individualnim računima, financijski instrumenti Klijenta koji će se čuvati na skrbništvu kod Banke, čuvati će se zajedno s istim financijskim instrumentima drugih Klijenata. Pohrana na zbirnim računima može imati određene rizike, stoga Banka traži suglasnost Klijenta potpisom ugovora. Rizik koji može proizaći iz pohrane putem zbirnih računa je primarno operativne prirode kojeg Banka umanjuje redovitim usklađenjem internih evidencija i usklađenjem evidencije trećih strana. Također, unutar svoje organizacije Banka primjenjuje mjere unutarnjeg nadzora i kontrole kojom se osigurava adekvatna kontrola prijenosa imovine klijenta, što u pravilu znači da svaki nalog za prijenos imovine klijenta moraju provesti dvije osobe

s odgovarajućim ovlaštenjima, od kojih jedna unosi nalog, a druga ju potvrđuje, a sve kako bi se izbjegao rizik od neadekvatnog administriranja, neprimjerenog vođenja evidencija te zloupotrebe ili nemara u poslovanju. U nastavku navodimo moguće rizike koji mogu proizaći iz pohrane putem zbirnih računa kao što su:

Identifikacija korisnika financijske imovine - Uz pretpostavku da financijska imovina na zbirnim računima ne pripada trećoj strani, u slučaju bilo kakvog gubitka može doći do problema identifikacije klijenta financijske imovine na zbirnom računu. Ipak, u većini zemalja postoje jasna i jednostavna zakonska rješenja ovakvih problema.

Zaštita imovine - Nerazdvajanje imovine na razini centralnog depozitorija predstavlja rizik da se posrednik u lancu, sudionik centralnog depozitorija ili drugi posrednik, smatra krajnjim vlasnikom vrijednosnih papira. Neprikladna identifikacija korisnika, bez koje se stvarni vlasnik ne bi smatrao vlasnikom vrijednosnih papira, može dovesti do situacije u kojoj krajnjem vlasniku vrijednosnih papira prijeti oduzimanje imovine ako jedan ili više posrednika u lancu postanu insolventni.

Prisilna posudba - Manjkavost može nastati rutinski i nesvjesno od strane stranog podskrbnika (treće strane) kao rezultat operativne pogreške. Po nastanku privremene neravnoteže, posljedica manjka može biti prisilna posudba financijske imovine jednog klijenta bilo kojem drugom klijentu koji u tom trenutku želi raspolagati svom svojom imovinom. Regulatorna pravila obično zahtijevaju objašnjenja klijentima da se njihova financijska imovina može koristiti i za posudbu drugim klijentima ukoliko je to potrebno.

Transparentnost - Zbirni računi na razini centralnog depozitorija, zajedno s neprikladnom identifikacijom krajnjih vlasnika financijskih instrumenata, mogu onemogućiti regulatorne vlasti, porezne vlasti, izdavatelja, i bilo koji drugi subjekt s pravom prikupljanja informacija o pozicijama i kretanjima financijskih instrumenata na razini centralnog depozitorija, da identificiraju stvarne vlasnike financijskih instrumenata.

Korporativne akcije - udaljenost između izdavatelja i klijenta - U slučaju korištenja zbirnih računa, struktura nužno implicira da se financijska imovina drži neizravno. Izdavatelj zna da registrirani nositelj nije klijent, ali ne zna i tko su klijenti što u nekim slučajevima može otežati korporativne komunikacije. Neke su države uspostavile određena pravila koja osnažuju odnose izdavatelja i klijenta pri korištenju zbirnog računa. Zbog udaljenosti između izdavatelja i klijenta može također doći do odgode: u trenutku kada klijent na kraju lanca posrednika primi obavijest o korporativnoj akciji, posljednji trenutak praktičnog djelovanja može biti vrlo blizu ili čak već proći.

Korporativne akcije – raspodjela dionica ili frakcija - U slučaju više imatelja financijske imovine na zbirnom računu prilikom raspodjele dionica ili frakcija za određene korporativne akcije može doći do problema zaokruživanja broja dodijeljenih dionica za pojedine klijente u točnom omjeru u kojem klijenti drže financijsku imovinu.

Korporativne akcije - sukobljeni glasovi - U slučaju kada Banka pohranjuje vrijednosne papire na zbirnom računu kod stranog podskrbnika za više klijenata, neki možda žele glasati „za“ po određenom pitanju, dok drugi žele glasati „protiv“. U teoriji može postojati rizik da relevantni pravni sustav ne dopušta da jedan investitor glasa oprečno: dio njegovih glasova „za“, a dio „protiv“.

Porezni procesi - Struktura zbirnih računa, bez kategorije investitora ili bez kategorije djelatnosti, može donijeti značajne nedostatke kod obrade poreza na strani poreznih vlasti, agenata, centralnih depozitorija i posrednika. U vidu poreza na transakcije, za one centralne depozitorije koji imaju ulogu u procjeni i prikupljanju poreza na transakcije, struktura zbirnih računa na razini centralnog depozitorija može onemogućiti razlikovanje transakcija koje su podložne porezu i transakcija koje su oslobođene. Takva struktura može dovesti do problema na razini centralnog depozitorija ako su centralni depozitorij, izdavatelj ili podskrbnik odgovorni za proces obračuna poreza i naplate poreza.

Ostali rizici - Ako relevantni pravni sustav ne prepoznaje zbirni račun kao valjani pravni oblik računa, u slučaju da treća strana nije u mogućnosti razdvojiti imovinu Banke od imovine klijenta može postojati rizik da klijent nema u svakom trenutku vlasnička prava na svoje pozicije.

Navedeni rizici pohrane imovine na zbirnim računima mogu biti u većim razmjerima u slučajevima u kojima pravni ili regulatorni sustav nije razvio jasnu predodžbu o zbirnim računima.

Dodatno, jedan od rizika koji se može navesti je rizik pohrane imovine, odnosno financijskih instrumenata koji imaju mogućnost kotiranja i namire na više tržišta (multi listed securities) na tzv. remote tržištima. U takvim slučajevima pohrane financijskog instrumenta na mjestu pohrane koji nije istovjetan primarnom mjestu pohrane prema mjestu izdavatelja, postoji mogućnost nepravovremenog primitka korporativnih akcija od treće strane kod koje je pohranjen financijski instrument, kao i kraćih rokova za izvršenje dobrovoljnih korporativnih akcija.

2.3.5. Poslovanje s investicijskim fondovima

Banka u poslovanju s investicijskim fondovima pruža Vam dvije investicijske usluge:

Savjetodavna usluga je usluga investicijskog savjetovanja koja se pruža putem automatskog sustava i koja podrazumijeva davanje osobnih preporuka vezanih uz strukturu financijske imovine klijenata fizičkih osoba, koji se automatski razvrstavaju kao mali ulagatelji.

Usluga investicijskog savjetovanja zahtjeva profiliranje klijenta i procjenu primjernosti proizvoda i transakcija za klijenta. Klijent sam donosi investicijske odluke koje mogu, a ne moraju biti temeljene na osobnim preporukama tj. investicijskom savjetu Banke.

Banka pruža uslugu investicijskog savjetovanja na kontinuiranoj osnovi. Banka će najmanje jednom godišnje vršiti procjenu primjerenosti danih preporuka.

Usluga investicijskog savjetovanja se pruža na ovisnoj osnovi, a što znači da se temelji na ograničenoj analizi financijskih instrumenata tj. davanje osobnih preporuka je ograničeno na financijske instrumente:

- udjele u otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom (udjele u UCITS fondovima) kojima upravlja društvo OTP Invest društvo za upravljanje fondovima d.o.o. (dalje u tekstu OTP Invest), Divka Budaka 1/d, 10000 Zagreb, Hrvatska, a koje društvo je u 81,7% vlasništvu OTP banke d.d. i 18,3% OTP Fund Management LTD., Mađarska. Osobne preporuke se mogu odnositi na sve investicijske fondove kojima upravlja OTP Invest.

Banka klijentima pruža uslugu distribucije UCITS fondova upravljanim od strane OTP Fund Management LTD. (dalje u tekstu: OTP FM) kroz uslugu investicijskog savjetovanja. Investicijsko savjetovanje je investicijska usluga koju Banka pruža u skladu s odredbama Zakona o tržištu kapitala te relevantnim podzakonskim propisima. Ova usluga podrazumijeva davanje osobnih preporuka vezanih uz strukturu financijske imovine klijenata fizičkih osoba, koji se automatski razvrstavaju kao mali ulagatelji (kategorija klijenata s najvišom razinom zaštite), a odnosi se na sljedeće financijske instrumente:

- udjele u otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom (udjele u UCITS fondovima) kojima upravlja društvo OTP FM, Riadó u. 1, 1026 Budapest, Hungary, a koje društvo je u 100% vlasništvu OTP bank PLC., Nador u. 16, 1051 Budapest, Hungary.

Osobne preporuke se mogu odnositi samo na međusobno ugovorene investicijske fondove kojima upravlja OTP FM: OTP Multi Asset konzervativni fond fondova, OTP Multi-Asset Uravnoteženi fond fondova, OTP Multi-Asset dinamički fond fondova.

Ukoliko klijent ne želi da ga savjetuju pri kupovini udjela u investicijskim fondovima, Banka može ponuditi uslugu bez savjeta.

Nesavjetodavna usluga je investicijska usluga zaprimanja i prijenosa naloga, pri čemu Banka prima naloge, odnosno zahtjeve klijenta za izdavanje, otkup i/ili zamjenu udjela u UCITS fondovima te iste prosljeđuje na izvršavanje Društvu za upravljanje OTP Invest-u.

Usluga je namijenjena svim fizičkim i pravnim osobama. Zahtjeve (za izdavanje i otkup Udjela) Klijent će Banci zadavati putem standardiziranih obrazaca te u skladu s primjenjivim općim uvjetima i odredbama prospekta i pravila relevantnog UCITS fonda na čije udjele se Zahtjev odnosi. Banka ne odgovara za njihovo izvršenje nego Društvo za upravljanje OTP Invest-u.

Ažurirani popis fondova kojima upravlja OTP Invest, dostupan je na web stranicama Banke www.otpbanka.hr i društva OTP Invest www.otpinvest.hr

Banka prima i/ili zadržava pravo primati naknadu za distribuciju od društva OTP Invest i društva OTP FM. Informacije o naknadama za distribuciju i dodatnim poticajima dostupni su i u dokumentima sa ključnim informacijama za ulagatelje za svaku pripadajuću grupu proizvoda, sukladno zakonskoj regulativi.

Potencijalni sukob interesa može proizaći iz činjenice da je OTP banka d.d. većinski vlasnik OTP Invest-a, a OTP Bank Plc. većinski vlasnik OTP FM-a, društva za upravljanje investicijskim fondovima. Kako bi adekvatno upravljala potencijalnim sukobim interesa, Banka poduzima i provodi postupke i mjere navedene u Politici o sukobu interesa koja je dostupna na zahtjev klijenta.

2.4. Izvršavanje naloga klijenta

2.4.1. Politika izvršavanja naloga

U cilju postizanja najboljeg mogućeg ishoda pri izvršavanju naloga, Banka je postavila posebna pravila. Pravila su sadržana u dokumentu *Politika izvršavanja naloga*. Banka provodi naloge klijenata isključivo temeljem Politike osim u slučaju drugačije klijentove upute. U Politici se detaljno opisuje kako će se izvršavati nalozi, te mjere i postupci koji omogućavaju promptno, ažurno i korektno izvršavanje naloga u odnosu na naloge drugih klijenta ili interese Banke, prikazuje odgovarajuća mjesta trgovanja za pojedine kategorije naloga.

Politika je dostupna na zahtjev ili putem WEB stranica banke www.otpbanka.hr u izborniku Financijska tržišta. Prije izvršenja naloga, klijent daje suglasnosti na Politiku izvršavanja naloga, koja je sastavni dio ugovorne dokumentacije. Politika se primjenjuje na sve klijente Banke, osim za one koji su razvrstani u kategoriju kvalificiranih nalagodavatelja.

2.4.2. Izvršavanje naloga

Politika izvršenja naloga odnosi se na naloge klijenata za kupnju ili prodaju financijskih instrumenata za račun klijenta kome pruža investicijske i/ili pomoćne usluge, a prihvaćenih od strane banke temeljem zakonskih odredba. Kada Banka izvrši nalog prema klijentovoj uputi, obveza postizanja najpovoljnijeg ishoda smatra se ispunjenom.

Politika izvršavanja nije primjenjiva u slučajevima kada Banka i klijenti dogovore fiksnu cijenu za kupnju ili prodaju financijskog instrumenta od strane klijenata (OTC transakcije).

Banka izvršava naloge ili direktno na mjesto trgovanja ili prenosi naloge za domaće ili strane dionice, obveznice. Partneri Banke za prijenos naloga su:

- Interkapital vrijednosni papiri d.o.o. Masarykova 1; 10000 Zagreb
- OTP BANK NYRT, Nádor street 16; 1051 Budapest

2.4.3. Kriteriji najpovoljnijeg izvršenja

Politika najboljeg izvršenja naloga osigurava da klijent u potpunosti razumije Bančina načela najboljeg izvršenja i način na koji Banka izvršava naloge, kao i definiciju ključnih elemenata politike. Pri određivanju relevantnih faktora za najbolje izvršenje, Banka je dužna (osim drugih kriterija) uzeti u obzir sljedeće faktore:

- Karakteristike Klijenta, uključujući klasifikaciju Klijenta kao malog ili profesionalnog ulagatelja
- Karakteristike financijskog instrumenta na koji se nalog odnosi
- Karakteristike mjesta trgovanja na koje se nalog može uputiti na izvršenje

Pri izvršavanju naloga za Klijente, Banka je dužna poduzeti sve razumne korake za postizanje najpovoljnijeg ishoda za Klijenta, uzimajući pritom u obzir različite aspekte naloga.

U obzir će se osobito uzeti sljedeći elementi:

- cijena financijskog instrumenta koji je predmet transakcije,
- troškovi vezani uz izvršavanje naloga,
- brzina izvršavanja naloga,
- vjerojatnost izvršenja naloga,
- vjerojatnost namire,
- veličina i značaj naloga te
- valutni rizik.

Obzirom na klasifikaciju Klijenta Banka razlikuje izvršavanje naloga za male ulagatelje i profesionalne ulagatelje. Ako Banka izvršava nalog za račun malog ulagatelja, najpovoljniji mogući ishod se određuje s obzirom na ukupnu vrijednost koju čini cijena financijskog instrumenta i troškovi povezani s izvršenjem, a koji uključuju sve troškove

koje snosi Klijent i koji su izravno povezani s izvršavanjem naloga, uključujući provizije mjesta izvršenja, provizije poravnjanja i namire te sve ostale naknade koje se plaćaju trećim osobama koje su uključene u izvršavanje naloga. Ako postoji više od jednog mjesta za izvršenje Klijentovih naloga, Banka će uzeti u obzir vlastite naknade i troškove izvršavanja naloga na svakom od drugih mjesta i pružiti Klijentu detaljne informacije kako bi Klijent mogao razlučiti moguće prednosti i nedostatke svakog mjesta.

Banka može pružiti investicijske ili pomoćne usluge za račun Klijenta putem drugog investicijskog društva. Banka je, kao posrednik, u tom slučaju odgovorna za potpunost i točnost prenesenih informacija. Investicijsko društvo koje od Banke (kao posrednika) u ime Klijente primi nalog za zaključivanje usluga ili transakcija bit će odgovorno za zaključivanje usluga ili transakcija.

2.4.4. Mjesta izvršenja

Mjesto izvršenja se određuje prilikom zadavanja naloga. Politika izvršavanja sadrži mjesta izvršenja koja Banci omogućuje da kontinuirano postiže najbolje moguće rezultate prilikom ispunjavanja naloga, kao i informacije o mjestima trgovanja, okolnostima i činjenicama koje Banka procjenjuje prilikom odabira mjesta izvršenja. Banka naloge klijenta za kupnju ili prodaju financijskih instrumenta kojima se trguje na domaćem tržištu izvršava na sljedećim mjestima:

- uređeno tržište (Zagrebačka burza d.d. – ZSE),
- multilateralna trgovinska platforma (MTP)
- izvan uređenog tržišta ili MTP-a, ako financijski instrument nije uvršten na uređeno tržište ili MTP, osim ako klijent ne zahtjeva drugačije.

Banka naloge klijenta za kupnju ili prodaju financijskih instrumenta kojima se trguje na inozemnim tržištima prosljeđuje na izvršenje na sljedeća mjesta trgovanja:

- uređeno tržište,
- MTP,
- sistemski internalizator,
- ostala tržišta koja se mogu usporediti s uređenim tržištem ili MTP-om,
- izvan organiziranih tržišta (OTC-tržišta i sl.),

Ako financijski instrument kotira na više burzi, Banka je dužna istaknuti Klijentov nalog na onoj burzi na kojoj je može izvršiti nalog po najpovoljnijim uvjetima za klijenta, osim ako Klijent ne zatraži drugačije.

U situacijama kada to zahtijeva treća osoba ili tehničko-operativna infrastruktura za izvršenje naloga, Banka može tražiti od klijenta da odredi mjesto izvršenja naloga. Određivanje mjesta izvršenja će se smatrati izričitom uputom te Banka smatra da je izvršavanjem takvog naloga prema izričitim uputama klijenta ispunila svoju obvezu postizanja najpovoljnijeg ishoda.

Informacije o mjestima izvršenja na kojima Banka izvršava naloge za svaku pojedinu vrstu financijskih instrumenata dostupne su u Prilogu 1. Politike izvršavanja naloga.

Prilikom pružanja investicijskih usluga u svezi trgovanja na inozemnim tržištima, Banka će uzimati u obzir mogućnost pristupa navedenim mjestima trgovanja od strane partnerskih brokerskih kuća čije usluge će Banka koristiti na inozemnim tržištima.

2.4.4.1. Namira transakcija klijenata u sustavu SKDD-CCP

Središnje druge ugovorne strane (CCP) posreduju između drugih ugovornih strana na financijskom tržištu i osiguravaju uspješnu namiru obveza koje proizlaze iz transakcija. Rješenjem HANFA-e kojim se društvu SKDD-CCP Smart Clear d.d. (dalje u tekstu SKDD-CCP) daje odobrenje za pružanje usluga središnje druge ugovorne strane SKDD-CCP procesom novacije na hrvatskom tržištu postaje kupac svakom prodavatelju i prodavatelj svakom kupcu i na taj način osigurava ispunjenje transakcija te reducira sistemski rizik tržišta.

Banka je u sustavu članstva SKDD-CCP odabrala vrstu člana kao CM (clearing member), odnosno – pojedinačni Član Sustava poravnjanja.

Sustav SKDD-CCP-ja razlikuje tri vrste klijenata: kućni račun (za imovinu Banke), zajednički klijent (za imovinu više klijenata Banke) te izdvojeni klijent (za imovinu individualnog klijenta Banke).

Banka će transakcije financijskim instrumentima koji su prikladni za namiru kroz SKDD-CCP s osnove izvršenih naloga na Zagrebačkoj burzi namirivati u korist i na teret zbirnog zajedničkog (omnibus) računa otvorenog kod SKDD-CCP-a, ukoliko s klijentom nije drugačije dogovoreno.

Klijent, u svakom trenutku može pisanim putem od Banke zatražiti otvaranje svojeg vlastitog individualnog računa, preko kojeg će se poravnavati isključivo njegove transakcije. U slučaju otvaranja individualnog računa klijenta, Banka će sukladno Cjeniku, obračunati i naplatiti uslugu otvaranja, te vođenja tog računa.

Identitet izdvojenog klijenta Člana kojem se imovina i pozicije koji se vode za njegov račun razlikuju od imovine i pozicija koji se vode za ostale klijente istog Člana je u svakom trenutku poznat SKDD-CCP-ju. Za tako izdvojenog klijenta Člana, SKDD-CCP otvara račun izdvojenog klijenta, kojim je takav klijent jednoznačno identificiran (primjerice OIB i sl.).

Novčana sredstva zabilježena na Novčanom računu za namiru su vlasništvo SKDD-CCP-ja.

Kod izbora vrste računa Klijent treba voditi računa o slijedećim činjenicama:

- Omnibus račun se otvara u ime Banke, a za račun klijenata pri čemu se kolateral i netirane pozicije povezuju uz više klijenata, te se pojavljuje rizik prijenosa poslovanja.
- Individualni račun otvara se u ime Banke, a za račun točno određenog klijenta uz kojeg se povezuju kolateral i netirane pozicije, te isti nije izložen rizicima drugih klijenata i zaštićen je od rizika Banke. U slučaju prijenosa poslovanja na drugog Člana SKDD-CCP-a Klijent samostalno odlučuje na koga će prenijeti račun i imovinu, budući da nije vezan za odluke drugih klijenata Banke.

Kolateral potreban za osiguranje i zaštitu od rizika namire transakcija izvršenih na Zagrebačkoj burzi Banka će izdvojiti iz vlastitih sredstava.

Kolateral potreban za osiguranje i zaštitu od rizika namire transakcija preko posebnog individualnog računa klijenta u SKDD-CCP-u Banka će izdvojiti iz vlastitih sredstava, ako s Klijentom nije drugačije ugovoreno.

2.4.5. Izvršenje naloga izvan uređenih tržišta

Postizanje najboljeg mogućeg rezultata za proizvode izvan uređenog tržišta ili burze, tzv. OTC (eng. over-the-counter) uzima u obzir više elemenata od same cijene kao odlučujućeg faktora. Za proizvode za koje nisu uvedene trgovinske platforme ili za koje se iste ne mogu koristiti zbog nedostatka ugovorne dokumentacije s potencijalnim trgovinskim partnerima, trgovanje se odvija putem OTC-a. U tom slučaju najbolji rezultat analize cijene i kvalitete izvršenja transakcije se još uvijek postiže kontinuiranom analizom podataka.

Obzirom na činjenicu da su OTC proizvodi (u ovom slučaju FX izvedenice koje uključuju lokalnu valutu i kamatne zamjene swapovi) relativno nelikvidni, Banka prikuplja različite podatke s tržišta (koje navede Klijent vezano uz određene detalje transakcije: rok važenja, volumen, valutni par) obzirom na:

- cijenu (povijesni podaci o cijeni proizvoda)
- volumen
- volatilitet proizvoda
- trošak
- brzinu izvršenja
- vjerojatnost izvršenja
- veličinu i narav naloga
- vjerojatnost rizika (ako je primjenjivo)

Prikupljanjem svih ovih podataka Banka dobiva određeni broj tržišnih cijena zbog postavke limita druge ugovorne strane (counterparty limit setup, ISDA master agreement, CSA) i određuje raspon unutar kojeg odabire najbolju moguću cijenu za Klijenta na temelju gore navedenih faktora. Obzirom na to, glavni parametri za određivanje cijene unutar prihvatljivog raspona (prema navodima lokalnih i internacionalnih sudionika tržišta) su sljedeći:

- krivulja prinosa EUR
- FX swap/FX forward/outright
- krivulja prinosa USD

Navedeno omogućuje Banci postizanje najboljeg mogućeg rezultata za Klijenta obzirom na raspoložive mogućnosti zatvaranja transakcije na tržištu.

2.5. Izvještavanje

2.5.1. Redovno izvještavanje

Sukladno zakonskim odredbama, Banka će izvještavati ulagatelje u vezi s investicijskim uslugama, izvršenim nalogima i stanju imovine.

Po izvršenju naloga, Banka će obavijestiti o svim bitnim informacijama u vezi s izvršavanjem naloga i to najkasnije prvog radnog dana od izvršenja odnosno za nalog koje provodi treća strana, najkasnije prvog radnog dana od primitka potvrde od treće strane. Potvrde o izvršenim nalogima ili zaključnice o sklopljenim transakcijama dostaviti ćemo sljedećeg radnog dana ili dana nakon što Banka primi relevantnu potvrdu od treće strane gdje je izvršen nalog.

Banka će dostaviti na tromjesečnoj osnovi izvještaj na trajnom mediju o stanju financijskih instrumenta ili novčanih sredstva, osim ako je taj izvještaj dostavljen u nekom drugom periodičnom izvještaju.

Klijent će primati redovite izvještaje o skrbništvu nad financijskim instrumentima kod Banke u skladu s uvjetima iz relevantnih ugovora o skrbništvu.

2.5.2. Izvještavanje o troškovima i naknadama

Prije izvršavanja transakcije s financijskim instrumentima, Banka je dužna informirati o troškovima i naknadama koje proizlaze iz ponuđene investicijske usluge i stjecanja financijskog instrumenta.

U zavisnosti od investicijske usluge i vrsti proizvoda, takve informacije, Banka će pružiti bilo u standardiziranom ili personaliziranom obliku (ex ante).

U svrhu pružanja informacija klijentima o stvarnim troškovima i naknadama, Banka je u obavezi pružiti klijentu izvještaj o svim nastalim troškovima i povezanim naknadama jednom godišnje, po isteku kalendarske godine. Opseg i dinamika navedenog izvještavanja za određenu vrstu klijenata uređena je relevantnim Ugovorom.

Banka može s klijentima koji su profesionalni ili kvalificirani ulagatelji, bez obzira na vrstu pružene investicijske usluge dogovoriti ograničenu primjenu detaljnih zahtjeva o godišnjem informiranju o svim troškovima i naknadama, osim ako je u predmetni financijski instrument ugrađena izvedenica.

2.6. Upravljanje sukobom interesa

U cilju nepristranog postupanja Banke i njenih zaposlenika pri pružanju i obavljanju usluga, uspostavljena je Politika sukoba interesa. Politika Banke se zasniva na zakonskim odredbama i propisuje pravila upravljanja i sprječavanja sukoba interesa kod poslovanja s financijskim instrumentima.

Osnovni cilj Politike je sprječavanje sukoba interesa. To se postiže:

- ✓ Postavljanjem mjera za otkrivanje sukoba interesa,
- ✓ Uspostavom procesa za upravljanje situacijama u kojima nije moguća primjena preventivnih mjera,
- ✓ Uspostavom visokih standarda poslovnog ponašanja od strane zaposlenika te
- ✓ Upoznavanje svih zaposlenika Banke i relevantnih osoba sa obvezama postupanja.

Sukob interesa može postojati u okolnostima pod kojim Banka i/ili zaposlenici i/ili osoba koja je direktno ili indirektno povezana s Bankom ili zaposlenikom se nalaze u jednoj od sljedećih situacija :

1. ostvaruje financijsku dobit ili izbjegava financijski gubitak na štetu klijenta,
2. imaju interes ili korist od ishoda posla obavljenog za klijenta ili transakcije izvršene za račun klijenta, a koji se razlikuje od interesa klijenta,
3. imaju financijski ili neki drugi motiv za pogodovanje interesima drugog klijenta ili grupe klijenata na štetu interesa klijenta,
4. imaju isti predmet poslovanja kao i predmet poslovanja Klijenta,
5. dobiva dodatni poticaj, od osobe koja nije klijent, na temelju posla obavljenog za klijenta, u vidu novca, roba, usluga i sličnog, a što nije uobičajena provizija ili naknada za taj posao.

Banka je u svojoj organizacijskoj strukturi definirala područja povjerljivosti. Pojedine se informacije (osobito informacije koje nisu poznate javnosti, a mogle bi utjecati na cijenu financijskih instrumenata –povlaštene informacije) ne smiju prenositi iz jednog u drugo područje povjerljivosti. Banka posjeduje stroge procedure čiji je cilj sprječavanje i kontrola razmjene informacija između relevantnih osoba uključenih u aktivnosti koje nose rizik sukoba interesa i gdje razmjena informacija može naštetiti interesu jednog ili više klijenata; Banka je ustrojila mjere

za praćenje transakcija zaposlenika kao i trgovanje određenim financijskim instrumentom u nekom vremenskom razdoblju.

Neki od postupaka i mjera koje Banka poduzima radi sprječavanja sukoba interesa uključuje sljedeće:

- uvođenje načela ponašanja koja trebaju poštivati svi zaposlenici i primjenjivati ih u svakodnevnom radu, a posebno u organizacijskim dijelovima u kojima postoji povećana mogućnost pojave sukoba interesa;
- zaposlenicima, u svim organizacijskim jedinicama, zabranjeno je primanje darova i ostalih poticaja. Iznimke su dopuštene sukladno posebnim pravilima Banke;
- cilj podjele poslova unutar Banke jest sprječavanje pojedinaca da imaju pretjeran utjecaj pri obavljanju investicijskih poslova i aktivnosti, odnosno da budu uključeni u pružanje usluga na način koji bi najvjerojatnije doveo do sukoba interesa;
- budući da u obavljanju svojih službenih dužnosti zaposlenici Banke mogu biti izloženi potencijalnom sukobu interesa ili povlaštenim informacijama, Banka primjenjuje procedure koje se svi zaposlenici trebaju pridržavati prilikom trgovanja sa financijskim instrumentima, a posebno relevantne osobe;
- zaposlenicima Banke je zabranjeno obavljati administrativne, upravljačke ili izvršne dužnosti u drugoj Banci, investicijskom društvu ili drugoj pravnoj osobi bez prethodnog odobrenja Uprave Banke i/ili Direkcije poštivanja zakonitosti;
- prijavljivanje dužnosti koje obavljaju povezane osobe: Zaposlenik koji sudjeluje u upravljanju u ime Banke i druge pravne osobe (klijent, dobavljač, pružatelj usluge, agent itd.) u kojem spomenute dužnosti obavljaju povezane osobe s zaposlenikom, dužni su situaciju prijaviti svom nadležnom voditelju s ciljem izbjegavanja sukoba interesa;
- zaposlenici moraju prijaviti bilo koju funkciju vezanu za upravljanje ili kontroliranje druge pravne osobe koja je u poslovnom odnosu s Bankom ili funkciju koju imaju u lokalnoj upravi ili udruženjima.

Obavještavanje klijenta o sukobu interesa

U slučajevima kada pravila postupanja propisana Politikom i procedurama Banke nisu dovoljna da se u razumnoj mjeri osigura sprječavanje nastanka sukoba interesa obavijestit će se klijent o vrsti i izvoru sukoba interesa prije početka pružanja investicijske usluge odnosno aktivnosti. Krajnja mjera sprječavanja potencijalnog sukoba interesa je i odbijanje pružanja investicijske usluge.

2.7. Poticaji

Dodatni poticaji su naknade, provizije, novčane ili nenovčane koristi povezane s uslugama koje se pružaju klijentu, a koje Banka daje ili prima od treće osobe ili osobe koja djeluje za račun treće osobe.

Banka osigurava da klijenti dobiju cjelovitu sliku o važnim informacijama koje se odnose na pružene usluge stoga će obavještavati o svim troškovima, i naknadama koje su dobivene od ili plaćene trećim stranama za investicijske ili pomoćne usluge pružene klijentu. Banka neće zadržavati dodatne poticaje koje nije iskoristila za poboljšavanje usluge prema svojim klijentima.

Poslovnim linijama/zaposlenicima koji pružaju investicijske ili pomoćne usluge ili prodaju financijske instrumente zabranjeno je zaprimanje i zadržavanje dodatnih poticaja koje bi bile uzrok pristranog ili narušenog pružanja relevantne usluge, osim ako se ne preusmjere na Klijenta.

2.8. Sustav zaštite ulagatelja

Sustav zaštite ulagatelja ustanovljen je Zakonom. Sustavom se propisuje formiranje i upravljanje Fondom za zaštitu ulagatelja (dalje: Fond), utvrđivanje osiguranog slučaja te isplatu zaštićenih tražbina. Fondom za zaštitu ulagatelja upravlja Operator Fonda. Sustav zaštite ulagatelja provodi i nadzire Agencija.

Osnovna svrha sustava je omogućiti zaštitu potraživanja klijenata, u slučaju kad član Fonda nije u mogućnosti isplatiti i/ili vratiti ulagatelju u slučaju nastupanja osiguranoga slučaja. Banka je obveznik članstva u Fondu za zaštitu ulagatelja s obzirom na pružanje investicijskih i pomoćnih investicijskih usluga i aktivnosti.

Sukladno odredbama Zakona, imovina klijenta Banke se vodi na posebnim računima odvojeno od imovine Banke. Navedena imovina nije imovina Banke, ne ulazi u Bančinu imovinu, niti u likvidacijsku ili stečajnu masu, niti može biti predmet ovrhe u svezi s potraživanjima prema Banci.

Najveći osigurani iznos je 20.000,00 EUR. Sredstva Fonda koriste se za isplatu zaštićenih tražbina klijenta, člana Fonda koji nije u mogućnosti ispunjavati svoje obveze u slučaju nastupanja sljedećih uvjeta:

1. Otvaranja stečajnoga postupka nad Bankom, ili
2. Ako Agencija utvrdi da je kod Banke nastupila nemogućnost ispunjavanja obveza prema ulagateljima na način da ne može izvršiti novčanu obvezu i/ili vratiti financijske instrumente ulagatelja, a nije izgledno da će se te okolnosti u dogledno vrijeme bitno promijeniti.

Nakon što Agencija na temelju rješenja nadležnog suda o otvaranju stečajnog postupka nad članom Fonda, donese rješenje o nastanku osiguranog slučaja, Agencija ga bez odgode dostavlja Operateru Fonda i članu Fonda koji nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze. Rješenje Agencije objavit će se u »Narodnim novinama« i na internetskoj stranici Agencije. U slučaju da su ispunjeni prethodno navedeni uvjeti nastupio je osigurani slučaj.

Utvrđivanje iznosa zaštićenih tražbina

Operater Fonda, pri utvrđivanju iznosa zaštićene tražbine pojedinog klijenta člana Fonda, dužan je utvrditi tražbine klijenta prema članu Fonda na način da u obzir uzme sve zakonske i ugovorne odredbe u svezi svake pojedine tražbine, a osobito je dužan uračunati moguće protu-tražbine, i to na dan otvaranja stečajnog postupka ili objave rješenja Agencije. Iznos zaštićene tražbine klijenta člana Fonda utvrđuje se na dan otvaranja stečajnog postupka ili na dan objave rješenja Agencije. Vrijednost financijskih instrumenata koje je član Fonda dužan vratiti klijentu utvrđuje se prema njihovoj tržišnoj vrijednosti, na dan otvaranja stečajnog postupka ili na dan objave rješenja Agencije. Postupak Operatera Fonda po nastanku osiguranog slučaja Operater Fonda dužan je po primitku rješenja Agencije, pokrenuti postupak obeštećenja klijenata člana Fonda koji je u nemogućnosti ispunjavati svoje obveze te o tome obavijestiti javnost. Operater Fonda dužan je bez odgode objaviti obavijest u najmanje jednim dnevnim novinama. Operater Fonda dužan je, na temelju podataka o klijentima člana Fonda, koji nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze, svakom klijentu uputiti obavijest s pozivom da podnese zahtjev za obeštećenje.

Klijent člana Fonda koji nije u mogućnosti ispunjavati svoje obveze zahtjev za obeštećenje može podnijeti u roku ne duljem od pet mjeseci od dana objave rješenja Agencije u »Narodnim novinama«. Iznimno od prethodne odredbe, kada je klijent iz razloga na koje nije mogao utjecati bio spriječen podnijeti zahtjev za obeštećenje u roku, u roku od 1 godine od dana objave rješenja Agencije u »Narodnim novinama«, može naknadno podnijeti zahtjev za obeštećenje. U tom slučaju klijent je dužan podnijeti dokaze koji potvrđuju njegovu spriječenost. Klijent gubi pravo na isplatu osiguranog iznosa protekom roka od 5 godina od dana objave rješenja Agencije u »Narodnim novinama«. Član Fonda koji nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze dužan je Operateru Fonda na njegov zahtjev bez odgađanja dostaviti:

- popis klijenata člana Fonda koji imaju pravo na obeštećenje, sa svim evidencijama koje se odnose na tražbine klijenata osigurane u skladu s odredbama Zakona a te eventualnim iznosima tražbina za koje klijenti imaju pravo na obeštećenje,
- ostale potrebne podatke.

Sukladno odredbama Zakona, sljedeće tražbine Klijenta, fizičke ili pravne osobe u svezi s investicijskom uslugom i uslugom pohrane i administriranja financijskih instrumenata za račun klijenta, uključujući i poslove skrbništva i s tim povezane usluge koje su ugovorene s klijentom, osigurane su do vrijednosti od najviše 20.000,00 eura po klijentu Banke:

- novčane tražbine u eurima, ili u valutama država članica koje Banka duguje klijentu ili koje pripadaju klijentu, a koje Banka drži za predmetnog klijenta,
- financijski instrumenti koji pripadaju klijentu Banke, a koje Banka drži, administrira ili s njima upravlja za račun klijenta.

Iznos zaštićenih tražbina klijenta Banke obračunava se kao ukupan iznos potraživanja klijenta, bilo da ih Banka drži na jednom ili više računa, po jednoj ili više ugovornih osnova ili u svezi s jednom ili više investicijskih usluga, u eurima ili valuti države članice, do visine zakonski osiguranog iznosa u koji su uključene i kamate do dana otvaranja stečajnog postupka nad Bankom ili dana objave rješenja Agencije o nastupanju osiguranoga slučaja.

Iz zaštićenih tražbina izuzimaju se:

- tražbine klijenata Banke koje su osigurane zakonom koji uređuje osiguranje depozita u kreditnim institucijama radi zaštite deponenata u slučaju nedostupnosti depozita
- tražbine klijenata Banke proizašle iz transakcije za koju je pravomoćnom sudskom presudom utvrđeno da je povezana s pranjem novca.

Klijentom Banke kao obveznikom članstva u Fondu čije su tražbine zaštićene navedenim sustavom zaštite ulagatelja temeljem Zakona neće se, bez obzira na državu sjedišta, smatrati:

- pojedini profesionalni ulagatelji (kreditne institucije, investicijska društva, financijske institucije, društva za osiguranje, subjekti za zajednička ulaganja, društva za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinski fondovi),
- društva koja su dio Grupe članice Fonda koja nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze, pravna ili fizička osoba koja sudjeluje s više od 5% udjela s pravom glasa u temeljnom kapitalu članice Fonda koja nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze,
- matično ili ovisno društvo članice Fonda koje nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze,
- članovi uprave i nadzornog odbora odnosno upravnog odbora članice Fonda koja nije u mogućnosti ispunjavati svoje obveze, ako su te osobe na navedenim položajima ili su zaposlene u članici Fonda na dan otvaranja stečajnog ili likvidacijskog postupka nad članicom Fonda ili na dan objave rješenja Agencije o nastupanju osiguranoga slučaja ili su na tim položajima bile zaposlene tijekom tekuće ili prethodne financijske godine,
- vezani zastupnici investicijskog društva koji nisu u mogućnosti ispunjavati svoje obveze, a koji su u tom svojstvu na dan otvaranja stečajnog ili likvidacijskog postupka nad investicijskim društvom ili na dan objave rješenja Agencije o nastupanju osiguranoga slučaja ili su u tom svojstvu djelovali tijekom tekuće ili prethodne financijske godine,
- osobe odgovorne za reviziju financijskih izvješća članice Fonda te osobe odgovorne za pripremu i pohranu računovodstvene dokumentacije članice Fonda i izradu financijskih izvješća,
- članovi uprave, nadzornog odbora odnosno upravnog odbora te osobe koje u vlasništvu imaju 5 ili više posto udjela u matičnom ili ovisnom društvu članice Fonda te osobe koje su odgovorne za reviziju financijskih izvješća tog društva, bračni ili izvanbračni drugovi te srodnici do drugog stupnja u ravnoj liniji i drugog stupnja u pobočnoj liniji osoba iz točaka 5. do 8. ovoga stavka, klijenti članice Fonda čije je neispunjenje obveze prema članici Fonda pridonijelo nastupanju osiguranoga slučaja.

Operater Fonda je SKDD (Središnje Klirinško depozitarno društvo), koje upravlja Fondom, poduzima sve radnje u ime i za račun Fonda te ga zastupa u svim poslovima pred državnim, sudskim, upravnim i drugim tijelima radi ostvarenja svih njegovih prava.

Postupak obeštećenja u slučaju nastupa osiguranoga slučaja:

1. Po rješenju Agencije o nastanku osiguranoga slučaja, Operater pokreće postupak obeštećenja ulagatelja, članova Fonda te o tome obavještava javnost objavom u jednim dnevnim novinama te na internetskim stranicama Operatera.
2. Operater će o nastanku osiguranoga slučaja poslati obavijesti i svim ulagateljima Banke koji su mu poznati, kao i poziv ulagateljima da podnesu zahtjev za obeštećenje te obrazac toga zahtjeva.
3. U roku od 60 dana od dana objave rješenja Agencije, Operater Fonda dužan pripremiti najvažnije podatke i informacije potrebne za utvrđivanje prava na isplatu zaštićenih tražbina.
4. Ispunjen zahtjev ulagatelj šalje Operateru isključivo poštom. Rok za podnošenje zahtjeva je pet mjeseci od dana objave rješenja Agencije o nastanku osiguranoga slučaja u Narodnim novinama.
5. Iznos zaštićenih tražbina ulagatelja Banke utvrđuje Operater Fonda na način da u obzir uzme sve zakonske i ugovorne odredbe u svezi svake pojedine tražbine, a osobito je dužan uračunati moguće protu tražbine, i to na dan otvaranja stečajnog postupka ili objave rješenja Agencije o nastupanju osiguranoga slučaja.
6. U roku trideset dana od dana objave rješenja Agencije utvrđuje prava na iznose zaštićenih tražbina ulagatelja Banke.
7. Utvrđeni iznosi zaštićenih tražbina isplaćuju se na račun iz zahtjeva za obeštećenje i to bez odgađanja, a najkasnije u roku 90 dana od dana utvrđenja prava na isplatu zaštićene tražbine, odnosno dana utvrđenja iznosa iste. Ulagatelj Banke čije su tražbine zaštićene je svaka fizička i pravna osoba čiju imovinu Banka drži, administrira ili njome upravlja za račun Klijenta, ali isključujući:
  1. Kreditne institucije,
  2. Investicijska društva,
  3. Financijske institucije,
  4. Društva za osiguranje,
  5. Subjekte za zajednička ulaganja,

6. Mirovinski fond,
7. Pravna osoba članica grupe Člana Fonda,
8. Pravnu ili fizičku osobu koja sudjeluje s više od 5% udjela s pravom glasa u temeljnom kapitalu u Članu Fonda koji je u nemogućnosti ispuniti svoje obveze,
9. Društvo koje je matično ili ovisno društvo u odnosu na Člana Fonda koji je u nemogućnosti ispuniti svoje obveze,
10. Članove uprave i nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora Člana Fonda koji je u nemogućnosti ispunjavati svoje obveze, ako su te osobe na navedenim položajima ili zaposlene u Članu Fonda na dan otvaranja stečajnog ili likvidacijskoga postupka nad Članom Fonda ili na dan objave rješenja Agencije o nastupanju osiguranoga slučaja ili su, pak, na tim položajima bile zaposlene tijekom tekuće ili prethodne financijske godine,
11. Vezani zastupnici Člana Fonda, a koji u tom svojstvu djeluju na dan otvaranja stečajnog ili likvidacijskog postupka nad investicijskim društvom, ili na dan objave rješenja Agencije o nastupanju osiguranoga slučaja, ili su u tom svojstvu djelovali tijekom tekuće ili prethodne financijske godine,
12. Osobe odgovorne za reviziju financijskih izvješća Člana Fonda te osobe odgovorne za pripremu i pohranu računovodstvene dokumentacije Člana Fonda i izradu financijskih izvještaja,
13. Članove uprave, nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora te osobe koje u vlasništvu imaju 5 ili više posto udjela u društvu koje je matično ili ovisno društvo u odnosu na Člana Fonda te osobe koje su odgovorne za reviziju financijskih izvještaja toga društva,
14. Bračne ili izvanbračne drugove te srodnike do drugoga stupnja u ravnoj liniji i drugoga stupnja u pobočnoj liniji osoba iz točaka 10. do 13. ovoga stavka,
15. Ulagatelj Člana Fonda čije je neispunjenje obveze prema Članu Fonda pridonijelo nastupanju osiguranoga slučaja.

Navedeni opis sustava zaštite ulagatelja predstavlja sažetak istog. Cjelokupna informacija o navedenom sustavu nalazi se u relevantnim odredbama Zakona o tržištu kapitala te Pravilima i Uputama Operatera Fonda, koji su dostupni na www.skdd.hr.

2.9. Potvrde o ovlaštenim zaposlenicima koje obavljaju relevantne funkcije

Na zahtjev klijenta, Banka će izdati potvrdu da je zaposlenik koja pruža investicijsku uslugu odnosno obavlja relevantnu funkciju ovlaštena osoba Banke u odnosu na tu relevantnu funkciju.

Prema važećim propisima, sljedeće funkcije u Banci (relevantne funkcije) mogu obavljati samo ovlaštene osobe koje ispunjavaju propisane uvjete za :

- pružanje informacija klijentima vezano za usluge i aktivnosti i nuđenje usluga;
- pružanje informacija klijentima vezano za financijske instrumente ili strukturirane proizvode;
- brokerski poslovi (usluge zaprimanja i prijenosa naloga u vezi s jednim ili više financijskih instrumenata odnosno izvršavanja naloga za račun klijenata);
- poslovi riznice (trgovanje za vlastiti račun);
- investicijsko savjetovanje.

Banka u skladu s mjerodavnim propisima vodi Registar ovlaštenih osoba. Uz propisane uvjete jedna ovlaštena osoba može obavljati više relevantnih funkcija.

2.10. Pritužbe

Osnovno poslovno načelo Banke i Grupacije kojoj pripada je zadovoljstvo klijenta i potencijalnih klijenata. Stoga Banka kontinuirano uspostavlja, održava i usavršava procedure za upravljanje pritužbama s ciljem dobivanja informacija za unaprjeđenje obavljanja usluga.

Ukoliko Klijent/potencijalni Klijent u komunikaciji s zaposlenicima Banke imaju bilo kakvu nedoumicu/prigovor za pružene usluge, mogu se obratiti Banci kako bi zajednički razmotrili slučaj i predložili rješenje. U tu svrhu Banka je organizirala zasebnu funkciju koja posluje temeljem politike Načela upravljanja prigovorima klijenata /prigovorima koja se nalazi na Web stranici banke na sljedećem linku: <https://www.otpbanka.hr/hr/node/6628>

Sukladno važećoj Politici, pritužba se može podnijeti zaposleniku poslovnice ili pismeno direktno na sljedeću adresu:

OTP banka d.d.,
Odjel upravljanja prigovorima,
Ulica Domovinskog rata 61,

21000 Split,

na e-mail adresu: prigovori@otpbanka.hr

Za pritužbu treba:

- navesti identifikacijske podatke (ime i prezime, adresa, OIB, broj klijenta/računa)
- dati što precizniji opis događaja/dokumenta koji je predmet pritužbe/prigovora
- pružiti odgovarajuće dokaze (ako ih klijent posjeduje ili bi ih trebao posjedovati)

Banka će u što kraćem roku analizirati i odgovoriti na pritužbu, poštujući zakonske rokove.

U slučaju da klijent/potencijalni klijent nije zadovoljan rješenjem pritužbe, može ponoviti postupak prigovaranja. Ukoliko klijent/potencijalni klijent nije zadovoljan rješenjem pritužbe, može je podnijeti nadležnim institucijama HANFA-i, Hrvatskoj narodnoj banci kao i Centru za mirenje pri Hrvatskoj udruzi poslodavaca (HUP), Udruga za zaštitu potrošača i sl.

Također, sukladno Pravilniku o prijavljivanju povreda odnosno sumnji na povredu odredaba Zakona o tržištu kapitala, Uredbe (EU) br. 600/2014, Uredbe (EU) br. 596/2014, Uredbe (EU) br. 909/2014 i Uredbe (EU) 2019/2033 podnositelj prijave kao fizička osoba može HANFA-i prijaviti ili otkriti informacije o stvarnom ili potencijalnom kršenju Zakona, Uredbe (EU) br. 600/2014, Uredbe (EU) br. 596/2014 ili Uredbe (EU) br. 909/2014 i uredbe (EU) 2019/2033 u smislu tih propisa. Prijava kršenja zaprima se kroz jedan od sljedećih komunikacijskih kanala: u pisanom obliku neposredno ili poštom, elektroničkom poštom na posebnu adresu elektroničke pošte naznačenu na internetskoj stranici HANFA-e, usmenom prijavom kršenja telefonskim putem na poseban broj objavljen na internetskoj stranici HANFA-e i na sastanku s ovlaštenim zaposlenicima HANFA-e.

Također Klijent Banke ima pravo u svim sporovima s Bankom pokrenuti postupak alternativnog rješavanja potrošačkih sporova. Navedeni postupak se može pokrenuti pri nadležnom tijelu: Centar za mirenje pri Hrvatskoj udruzi za mirenje, Nikole Tesle 1, 10000 Zagreb, e-mail: info@mirenje.hr, www.mirenje.hr.

3. Informacija za ulagatelje o financijskim instrumentima i rizicima povezanim s ulaganjima u financijske instrumente

3.1. Općenito o financijskim instrumentima

Financijsko se tržište može najopćenitije definirati kao mjesto na kojem se susreću ponuda i potražnja financijskih sredstava. Financijska sredstva na financijskim tržištima razlikuju se sa stajališta rizika njihova ulaganja. Promet financijskim sredstvima odvija se korištenjem određenih financijskih instrumenata.

Financijski su instrumenti, u najširem smislu riječi, ugovori u kojima su sadržana prava i obveze iz nekoga financijskog odnosa. Stoga se financijsko tržište može definirati i kao mjesto na kojem se obavlja promet financijskim instrumentima.

Prilikom ugovaranja poslovanja s klijentima, Banka mora upozoriti klijenta ili potencijalnog klijenta, na rizike vezane za određeni financijski instrument prije donošenja klijentove odluke o kupnji ili prodaji financijskih instrumenata.

Sukladno zakonskim odredbama Banka ovim dokumentom informira svoje klijente i potencijalne klijente o prirodi financijskih instrumenata s kojim posluje i njihovih rizika.

Dalje u tekstu, navode se zakonska definicija vrste financijskih instrumenata, kao i opis prirode onih financijskih instrumenata i njihovih rizika s kojim Banka posluje. Taj opis objašnjava prirodu specifične vrste financijskih instrumenata, funkcioniranje i njegovu uspješnost, kao i rizike koji su posebni za svaki pojedini financijski instrument. Ova informacija ima cilj da klijentu pruži dovoljno pojedinosti kako bi mu se omogućilo donošenje informirane odluke o ulaganju.

3.2. Vrste financijskih instrumenata prema Zakonu:

- A. prenosivi vrijednosni papiri
- B. instrumenti tržišta novca
- C. udjeli u subjektima za zajednička ulaganja
- D. izvedenice u koje se ubrajaju:

- ❖ opcije (eng. options), budućnosnice (eng. futures), zamjene (eng. swaps), kamatni unaprijedni ugovori (eng. forward rate agreements) i svi drugi ugovori o izvedenicama koji se odnose na vrijednosne papire,

valute, kamatne stope ili prinose, emisijske jedinice ili druge izvedene instrumente financijske indekse ili financijske mjerne veličine koje se mogu namiriti fizički ili u novcu,

- ❖ opcije, budućnosnice, zamjene, unaprijedni ugovori i svi drugi ugovori o izvedenicama koji se odnose na robu, a moraju se namiriti u novcu ili se mogu namiriti u novcu na zahtjev jedne ugovorne strane, osim zbog povrede ili drugog razloga za raskid ugovora,
- ❖ opcije, budućnosnice, zamjene i bilo koji drugi ugovori o izvedenicama koji se odnose na robu, a mogu se namiriti fizički, pod uvjetom da se njima trguje na uređenom tržištu, MTP-u ili OTP-u, osim onih koji se odnose na veleprodajne energetske proizvode kojima se trguje na organiziranoj trgovinskoj platformi i koji se moraju namiriti fizički u skladu s uvjetima iz zakona,
- ❖ opcije, budućnosnice, zamjene, unaprijedni ugovori i bilo koji drugi ugovori o izvedenicama koji se odnose na robu, a mogu se namiriti fizički, ako nisu navedeni u trećoj podtočki ove točke i ako nemaju komercijalnu namjenu, koji imaju obilježja drugih izvedenih financijskih instrumenata,
- ❖ izvedeni instrumenti za prijenos kreditnog rizika,
- ❖ financijski ugovori za razlike,
- ❖ opcije, budućnosnice, zamjene, kamatni unaprijedni ugovori i bilo koji drugi ugovori o izvedenicama koji se odnose na klimatske varijable, vozarine, stope inflacije ili druge službene ekonomske statističke podatke, a moraju se namiriti u novcu ili se mogu namiriti u novcu na zahtjev jedne ugovorne strane, osim zbog povrede ili drugog razloga za raskid ugovora, kao i bilo koji drugi ugovori o izvedenicama koji se odnose na imovinu, prava, obveze, indekse i mjerne veličine koje nisu navedene u ovoj točki, a koji imaju obilježja drugih izvedenih financijskih instrumenata uzimajući u obzir, između ostalog, trguje li se njima na uređenom tržištu, multilateralnoj trgovinskoj platformi ili organiziranoj trgovinskoj platformi te
- ❖ emisijske jedinice koje se sastoje od bilo kojih jedinica priznatih za usklađenost sa zahtjevima zakona koji uređuje zaštitu okoliša (sustav trgovanja emisijama).

E. Strukturirani proizvod

A. Prenosivi vrijednosni papiri

Dionice

Dionice su vlasnički vrijednosni papiri, kojima kupci ostvaruju vlasništvo nad dijelom poduzeća. Najvažnija prava koja dionice donose svojim vlasnicima su pravo na sudjelovanje u dobiti poduzeća, te pravo glasovanja na skupštini dioničara.

Prinos na ulaganje u dionice se sastoji od isplaćenih dividendi, te razlike između kupovne i tržišne cijene dionice, te se ne može unaprijed predvidjeti. Dividenda je zarada poduzeća koja se distribuira dioničarima. Iznos dividende koji će se isplatiti dioničarima može biti izražen u apsolutnom iznosu po dionici, ili u postotku nominalne vrijednosti dionice, a o njemu se odlučuje na skupštini dioničara. Odnos između isplaćene dividende i tržišne cijene dionice naziva se dividendnim prinosom. Najveći dio prinosa od ulaganja u dionice se obično ostvaruje od promjene njihove tržišne cijene.

Usluga trgovanja ovim financijskim instrumentima namijenjena je malim i profesionalnim ulagateljima, a Banka je pruža u okviru usluge zaprimanja i prijenosa naloga, te izvršenja naloga za klijenta.

Rizici povezani uz ulaganje u dionice

Predstavljaju rizik ostvarenja gubitka od nepovoljnih kretanja cijena financijskog instrumenta, opće razine kamata i cijena, kreditnog rejtinga izdavatelja i slično, a najčešći rizici povezani s ulaganjem u ovu klasu imovine su sljedeći:

Tržišni rizik - Većinom dionica se trguje na burzama te cijenu dionica određuje odnos ponude i potražnje na dnevnoj razini. Prilikom investiranja u dionice treba uzeti u obzir da takva ulaganja mogu uzrokovati i značajne gubitke. Općenito, cijena dionice ovisi o poslovnim rezultatima određenog poduzeća, ali i o općoj gospodarskoj klimi i političkim uvjetima. Na promjenu cijene dionica, a posljedično tome i ostvareni prinos, utječu i mnogi subjektivni faktori poput javnog mišljenja ili očekivanja ulagatelja.

Rizik likvidnosti - Predstavlja rizik koji proizlazi iz nemogućnosti investitora da proda svoje financijske instrumente po fer tržišnim vrijednostima uslijed njegove smanjene atraktivnosti ili neefikasnosti tržišta. Imatelji financijskih instrumenata mogu biti izloženi riziku tržišnih vrijednosti prilikom bilo kakve prodaje financijskih instrumenata prije

isteka dospijeća. Likvidnost podrazumijeva mogućnost prodaje financijskog instrumenta ili zatvaranja pozicije u nekom financijskom instrumentu po tržišnoj cijeni u bilo kojem trenutku. U slučaju nelikvidnog tržišta zadavanje naloga za prodaju uobičajene veličine može uzrokovati značajne fluktuacije cijene, a moguće je i da se nalog uopće ne može izvršiti ili se može izvršiti jedino po značajno nižoj cijeni.

Valutni rizik - Pod utjecajem različitih ekonomsko-političkih čimbenika i promjene ponude i potražnje za devizama, devizni je tečaj podložan učestalim fluktuacijama koje dovode do odstupanja vrijednosti ugovorene valute i one valute u kojoj se mora izvršiti plaćanje. Imatelj financijskog instrumenta denominiranog u stranoj valuti ili instrumenta čija je referentna imovina denominirana u stranoj valuti može biti izložen negativnim promjenama valutnog tečaja i njegovog utjecaja na prinos istog.

Rizik neisplate dividende - Iako društvo uobičajeno isplaćuje dividendu u određenom razdoblju može doći do neisplate iste budući isplata dividende ovisi o poslovnom rezultatu izdavatelja, kao i odluci skupštine dioničara o isplati dividende.

Kreditni rizik - Predstavlja vjerojatnost da druga strana uključena u transakciju neće biti u mogućnosti podmiriti svoje obveze. Dioničari posjeduju vlasnički udio u poduzeću što znači da u slučaju nesolventnosti ili stečaja poduzeća njihovo ulaganje može u cijelosti izgubiti svoju vrijednost.

Rizik suspenzije financijskog instrumenta - Rizik suspenzije ili obustave trgovanja/uvrštenja – predstavlja rizik suspenzije trgovanja financijskim instrumentima ili referentnom imovinom na uređenom tržištu.

Rizik prijenosa računa na drugog člana druge ugovorne strane - Član na kojeg se obavlja prienos poslovanja može prihvatiti samo dio pozicija i imovine na omnibus računu, odnosno nije moguće ostvariti pristanak svih klijenata za prienos na drugog člana čime se onemogućuje izvršenje prijenosa.

Obveznice

Obveznice su vrsta dužničkih vrijednosnih papira koji obvezuju izdavatelja na povrat pozajmljenih sredstava u određenom roku, te isplatu određene kamate na glavnicu, u skladu s uvjetima obveznice. Obveznicama se trguje na burzama ili izravno između sudionika na tržištu.

Osim klasičnih obveznica s unaprijed utvrđenom fiksnom kamatom i obvezom otplate cjelokupne glavnice o dospijeću, postoje i drugi tipovi obveznica, kao što su obveznice s varijabilnom kamatom, konvertibilne obveznice, beskuponske obveznice, obveznice s ugrađenim varantima itd.

Prinos obveznice se sastoji od kamate na glavnicu i razlike između kupovne i tržišne cijene obveznice. Posljedično, prinos na obveznicu se može utvrditi unaprijed samo u slučaju da se obveznica drži do dospijeća. Kako bi očekivani prinos na obveznicu bio usporediv, koriste se različite standardne mjere prinosa obveznica izraženih kao postotak na godišnjoj razini (npr. prinos do dospijeća). Ukoliko je razina izračunatog zahtijevanog prinosa pojedine obveznice znatno viša od zahtijevanog prinosa drugih obveznica sa sličnim rokom do dospijeća, za to sigurno postoje razlozi – najčešći je razlog znatno viša razina kreditnog rizika izdavatelja takve obveznice.

Ukoliko se obveznica prodaje prije dospijeća njezinu cijenu nije moguće unaprijed utvrditi, što znači da se prinos može razlikovati od prvobitno očekivanog. Također, prilikom izračuna ukupnog prinosa na obveznicu potrebno je u obzir uzeti i transakcijske troškove.

Usluga trgovanja ovim financijskim instrumentima namijenjena je profesionalnim ulagateljima i kvalificiranim nalagodavateljima, a Banka je pruža u okviru usluge zaprimanja i prijenosa naloga, te izvršenja naloga za klijenta.

Rizici povezani s ulaganjem u obveznice

Kreditni rizik - Kreditni rizik se odnosi na vjerojatnost da izdavatelj obveznice neće biti u mogućnosti podmiriti svoje dospjele obveze odnosno pojavljuje se u slučaju njegove nesolventnosti. Zato se kreditna pouzdanost dužnika mora uzeti u obzir prilikom donošenja investicijske odluke.

Kreditni rejting (procjena kreditne pouzdanosti izdavatelja) koji donosi neka od nezavisnih rejting agencija pruža određene smjernice vezane uz procjenu kreditnog rizika. Najviši rejting je primjerice „AAA“ a dodjeljuje se obveznicama financijski najmoćnijih i najstabilnijih država. Što je kreditni rejting izdavatelja niži (npr. „B“ ili „C“) veći je i kreditni rizik, ali je i veći zahtijevani prinos ulagatelja na takve obveznice zbog tzv. „premijske rizika“.

Tržišni rizik - Ukoliko se obveznica drži do dospijea, ulagatelju se isplaćuje cijena o dospijecu, definirana u uvjetima obveznice. Potrebno je uzeti u obzir i rizik „opoziva“, odnosno mogućnost da izdavatelj povuče obveznicu i prije dospijea (takva mogućnost mora unaprijed biti poznata i predviđena u uvjetima obveznice).

Ukoliko se obveznica prodaje prije dospijea, ulagatelj postiže tržišnu cijenu formiranu odnosom ponude i potražnje. U pravilu, cijene obveznica s fiksnom kuponskom kamatom padaju kada rastu zahtijevane tržišne kamatne stope na obveznice sličnog dospijea, i obrnuto, može se očekivati rast vrijednosti obveznice u slučaju pada zahtijevanih kamatnih stopa na obveznice s istim dospijecom. Tržišna cijena obveznice također može biti pod utjecajem promjene kreditnog rejtinga izdavatelja.

Rizik likvidnosti - Likvidnost obveznica ovisi o mnogo faktora među kojima su i volumen izdanja, preostalo vrijeme do dospijea, tržišna pravila i uvjeti. Neke je obveznice vrlo teško ili čak nemoguće prodati te se moraju držati do dospijea. Ovaj rizik proizlazi iz nemogućnosti da investitor možda neće biti u mogućnosti prodati svoje financijske instrumente po fer tržišnim vrijednostima uslijed njegove smanjene atraktivnosti ili neefikasnosti tržišta. Imatelji financijskih instrumenata mogu biti izloženi riziku tržišnih vrijednosti prilikom bilo kakve prodaje financijskih instrumenata prije isteka dospijea.

Likvidnost podrazumijeva mogućnost prodaje financijskog instrumenta ili zatvaranja pozicije u nekom financijskom instrumentu po tržišnoj cijeni u bilo kojem trenutku. U slučaju nelikvidnog tržišta zadavanje naloga za prodaju uobičajene veličine može uzrokovati značajne fluktuacije cijene, a moguće je i da se nalog uopće ne može izvršiti ili se može izvršiti jedino po značajno nižoj cijeni.

Rizik prijevremenog otkupa - Predstavlja rizik nižeg prinosa na ulaganje u slučaju otkupa financijskog instrumenta prije njegovog roka dospijea definiranog prema uvjetima izdanja istog. Ukoliko je u uvjetima izdanja ugrađena opcija prijevremenog otkupa financijskog instrumenta tada taj instrument nosi viši rizik;

Valutni rizik - Pod utjecajem različitih ekonomsko-političkih čimbenika i promjene ponude i potražnje za devizama, devizni je tečaj podložan učestalim fluktuacijama koje dovode do odstupanja vrijednosti ugovorene valute i one valute u kojoj se mora izvršiti plaćanje. Imatelj financijskog instrumenta denominiranog u stranoj valuti ili instrumenta čija je referentna imovina denominirana u stranoj valuti može biti izložen negativnim promjenama valutnog tečaja i njegovog utjecaja na prinos istog.

Inflatorni rizik - Predstavlja rizik pada vrijednosti financijskih instrumenata i smanjivanje stope povrata investicije uslijed inflacije.

Rizik države - Predstavlja izloženost sudionika na tržištima političkim i drugim rizicima kojima je izložena država u kojoj tržišta funkcioniraju. Najčešći rizici su rizici neočekivanih regulatornih promjena i rizik izostanka plaćanja dospjelog duga države.

Rizik događaja - Predstavlja rizik gubitka vrijednosti financijskih instrumenata zbog događaja koji nije povezan s kretanjima na financijskim tržištima, kao što su npr. prirodne katastrofe.

B. Instrumenti tržišta novca

Instrumenti tržišta novca su sve vrste instrumenata kojima se uobičajeno trguje na tržištu novca, kao što su trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi te certifikati o depozitu, izuzev instrumenata plaćanja. Čimbenici koji utječu na rizik i prinos instrumenata tržišta novca se u velikoj mjeri podudaraju s onima definiranim za dužničke vrijednosne papire. Razlike se uglavnom svode na rizik likvidnosti. U pravilu za instrumente tržišta novca ne postoje organizirana sekundarna tržišta. Iz toga razloga ne postoji ni garancija da se takvi instrumenti mogu u bilo kojem trenutku prodati.

Trezorski zapisi

Trezorski zapisi su vrijednosni papiri koje izdaju Ministarstva financija, uglavnom s rokom dospijeca do godinu dana. U Republici Hrvatskoj Ministarstvo financija izdaje trezorske zapise s rokovima dospijeca od 91, 182 i 364 dana. Opis trezorskih zapisa provodi se na aukcijama koje objavljuje Ministarstvo financija Republike Hrvatske. <http://www.mfin.hr/hr/trezorski-zapisi-poziv-na-aukciju>.

Usluga trgovanja ovim financijskim instrumentima namijenjena je profesionalnim ulagateljima i kvalificiranim nalagodateljima

Komercijalni zapisi

Komercijalni zapisi su dužnički instrumenti koje izdaju poduzeća radi prikupljanja likvidnih sredstava. Budući da ih ne izdaju države, nego poduzeća vrlo različitog boniteta, u pravilu su manje sigurni instrumenti nego trezorski zapisi. To su vrijednosni papiri velike nominalne vrijednosti, s dospeljećem unutar 364 dana.

Usluga trgovanja ovim financijskim instrumentima namijenjena je profesionalnim ulagateljima i kvalificiranim nalagodateljima

Certifikati o depozitu

Certifikati o depozitu su kreditni vrijednosni papiri banaka i drugih specijaliziranih financijskih institucija, koje se obvezuju po isteku određenoga roka dospeljeca isplatiti glavnice uvećanu za ugovorenu kamatu. To su zadužnice banke s kratkim i dugim dospeljećem. To su instrumenti osiguranja kreditnog potencijala banaka, kao i instrumenti mobilizacije oročenih depozita kod banaka jer se, za razliku od oročenih depozita koji se teško mogu razročiti, kao vrijednosni papiri relativno lako mogu unovčiti.

Usluga trgovanja ovim financijskim instrumentima namijenjena je profesionalnim ulagateljima i kvalificiranim nalagodateljima

Repo i obratne repo transakcije

Repo ugovor predstavlja transakciju u kojoj ugovorne strane pristaju na prodaju i budući otkup financijskog instrumenta u određenom ugovornom roku, gdje financijski instrument služi kao sredstvo osiguranja (kolateral) novčanog plasmana.

Kada Prodavatelj prodaje financijski instrument uz obvezu njegovog reotkupa na ugovoreni datum po unaprijed dogovorenoj cijeni koja uključuje kamatu govorimo o Repo transakciji.

Obratni repo ugovor predstavlja transakciju u kojoj jedna ugovorna strana kupuje financijski instrument uz obvezu prodaje istog u budućnosti.

Repo i obrnuti repo ugovori su najčešće kratkoročne transakcije s rokom do godinu dana, te su namijenjeni profesionalnim ulagateljima i kvalificiranim nalagodateljima.

Rizici vezani za repo i obratne repo poslove su:

Kreditni rizik – Predstavlja rizik da jedna od uključenih strana u transakciji ne bude u mogućnosti ispuniti svoju obvezu.

Tržišni rizik - Predstavlja rizik vezan uz promjene u kretanju kamatnih stopa i vrijednosti financijskog instrumenta.

Valutni rizik - Pod utjecajem različitih ekonomsko-političkih čimbenika i promjene ponude i potražnje za devizama, devizni je tečaj podložan učestalim fluktuacijama koje dovode do odstupanja vrijednosti ugovorene valute i one valute u kojoj se mora izvršiti plaćanje. Imatelj financijskog instrumenta denominiranog u stranoj valuti ili instrumenta čija je referentna imovina denominirana u stranoj valuti može biti izložen negativnim promjenama valutnog tečaja i njegovog utjecaja na prinos istog.

Operativni rizik – Predstavlja rizik uzrokovan neadekvatnim poslovnim procesima, postupcima zaposlenika (ljudski faktor), sustavima i vanjskim događajima i prisutan je u svakodnevnom poslovanju.

Rizik likvidnosti – Predstavlja rizik vezan uz likvidnost ugovornih strana te financijskog instrumenta koji je predmet repo ili obratnog repo ugovora. U slučaju nelikvidnog financijskog instrumenta i nemogućnosti ugovorne strane da izvrši reotkup, kupac je prisiljen financijskih instrument prodati po nepovoljnijim tržišnim uvjetima.

Pravni rizik – Predstavlja rizik povezan uz nepravilno pripremljenu i/ili nepotpunu pravnu dokumentaciju koja je osnova za repo ili obratnu repo transakciju.

C. Udjeli u subjektima za zajednička ulaganja

Investicijski fondovi

Investicijski fond je subjekt za zajednička ulaganja kojemu je jedina svrha i namjena prikupljanje sredstava javnom ili privatnom ponudom te ulaganje tih sredstava u različite vrste imovine u skladu s unaprijed određenom strategijom ulaganja investicijskoga fonda, a isključivo u korist imatelja udjela u tom investicijskom fondu. Usluga trgovanja ovim financijskim instrumentima namijenjena je malim i profesionalnim ulagateljima, a Banka je pruža u okviru usluge zaprimanja i prijenosa naloga, te investicijskog savjetovanja po predlošku.

Subjekt za zajednička ulaganja označava subjekt za zajednička ulaganja koji je dobio odobrenje Agencije sukladno zakonu koji uređuje uvjete osnivanja i rada fondova i društava za upravljanje.

Prema načinu prikupljanja sredstava razlikujemo:

a) otvorene investicijske fondove - ulaganje i isplata iz fonda je moguća u svakom trenutku i otvorena za sve koji žele ulagati bili Vi mali, profesionalni ulagatelj,

b) zatvorene investicijske fondove - izdaju i prodaju udjele u relativno kratkom i vremenski ograničenom razdoblju po odgovarajućoj ponuđenoj cijeni; broj udjela je točno utvrđen (za razliku od otvorenog), ne otkupljuje udjele već se dionicama fonda trguje na burzi.

Investicijski fond može biti **Otvoreni investicijski fond s javnom ponudom** (UCITS fond) te **Alternativni investicijski fond** (AIF fond).

UCITS fond (engl. Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities) otvoreni investicijski fond s javnom ponudom osniva **društvo za upravljanje investicijskim fondovima** koje ima odobrenje za rad nadzornog tijela države u kojoj se nalazi. U Hrvatskoj, nadzorno tijelo je Hanfa te je poslovanje UCITS fondova regulirano je Zakonom o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom.

UCITS fondovi predstavljaju fondove koji se osnivaju sa ciljem prikupljanja novčanih sredstava od svojih ulagatelja te ih potom ulažu u kratkoročne i dugoročne investicije uvažavajući pri tom načela sigurnosti, profitabilnosti, likvidnosti te disperzije rizika (ulaganje u razne vrijednosne papire i financijske instrumente – dionice, obveznice, trezorske zapise, depozite i sl.) a sve u skladu s odredbama Zakona o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom. Svaki UCITS fond ima **prospekt fonda**, koji predstavlja temeljni dokument budući da su u njemu opisane bitne karakteristike fonda (npr. naziv fonda, vrste imovine u koju fond ulaže, ograničenja ulaganja, rizici ulaganja, naknade koje se naplaćuju, podaci o društvu za upravljanje, depozitaru i revizoru fonda i sl.) te on predstavlja poziv na kupnju udjela UCITS fonda. Društvo za upravljanje UCITS fondom je dužno osim prospekta sastaviti i učiniti dostupnim i **KIID fonda** (engl. Key Investor Information Document - Ključni podaci za ulagatelje) / **PRIPPs KID fonda** (engl. Key Information Documents for Packaged Retail and Insurance-based Investment Products - Dokument s ključnim informacijama "KID" za upakirane investicijske proizvode za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode "PRIIP"), koji predstavlja osobnu iskaznicu fonda te **pravila fonda**, koja sadrže podatke o osnovnim pravima, obvezama i odgovornostima svih stranaka, kao i ostale zakonski propisane podatke.

AIF fondovi mogu biti osnovani kao otvoreni i zatvoreni alternativni investicijski fondovi. To su npr. hedge fondovi, nekretninski fondovi i sl. Udjeli AIF-ova mogu se u Republici Hrvatskoj distribuirati isključivo privatnom ponudom, odnosno profesionalnim i/ili kvalificiranim ulagateljima i samo iznimno i javnom ponudom, odnosno profesionalnim, kvalificiranim i/ili malim ulagateljima. Otvorenim AIF-om i zatvorenim AIF-om bez pravne osobnosti može upravljati samo vanjski upravitelj, dok zatvorenim AIF-om s pravnom osobnošću može upravljati vanjski ili unutarnji upravitelj. AIF-ovi imaju pravila fonda (dokument kojim se uređuju sve karakteristike, prava te obveze fonda i ulagatelja), a prospekt imaju samo određene vrste AIF-ova za koje je to propisano.

Imovina UCITS i AIF fondova je podijeljena na jednake dijelove - udjele. Vlasnici udjela u investicijskim fondovima su ulagatelji, koji uložnim sredstvima kupuju udjele. Jedno od glavnih načela prilikom ulaganja investicijskih fondova je načelo diversifikacije rizika, tako da se sredstva dioničara odnosno udjelničara ulažu u više različitih financijskih instrumenata i u više različitih vrsta financijskih instrumenata ovisno o stupnju rizičnosti ulaganja svakog Investicijskog fonda.

Povrat od ulaganja u investicijske fondove ne može se unaprijed točno predvidjeti, a ovisi o kretanju vrijednosti udjela - NAV (Net Asset Value). NAV je vrijednost ukupne imovine fonda podijeljena s brojem udjela, odnosno dionica. Samo kretanje vrijednosti udjela ovisi o nizu faktora, a među najznačajnijim faktorima su:

1. ulagačka politika fonda (navedena u statutu i prospektu fondova) i
2. tržišna vrijednost pojedine imovine u fondu.

Fondovi kojima se trguje na burzi

ETF - Exchange traded fund (ETF) investicijski je fond čijim se udjelima trguje na uređenom tržištu, te se njegova vrijednost mijenja tijekom trgovinskog dana ovisno o ponudi i potražnji na tržištu.

Svaki ETF prati određeni temeljni instrument, poput nafte, zlata ili pojedine burzovne indekse.

Pojedine vrste ETF-ova:

- indeksni (eng. Index ETF) prati kretanje određenog indeksa. U podlozi se nalaze sastavnice indeksa poput dionica, obveznica, roba, valute i sl.
- robni (eng. Commodity ETF) prati vrijednost te omogućuju izloženost prema određenim robama (sirovinama) kao što su plemeniti metali, energenti i poljoprivredni proizvodi.
- valutni (eng. Currency ETF) – prati vrijednost te omogućuju izloženost prema određenoj valuti, a ponekad i košarici različitih valuta.
- ETF-ovi s tzv. polugom (eng. Leveraged ETFs), prati ulaganja u određene financijske instrumente kako bi multiplicirali prinos temeljnog instrumenta, putem učinka financijske poluge, čime se povećava potencijalna dobit i gubitak.

Ulaganje u ETF fondove namijenjeno je malim ulagateljima, profesionalnim ulagateljima i kvalificiranim nalagodavateljima.

VRSTE INVESTICIJSKIH FONDOVA PREMA STRUKTURI VRIJEDNOSNIH PAPIRA U KOJE ULAŽU

Investicijske fondove grupiramo prema investicijskoj strategiji odnosno ulaganju u jednu ili više glavnih skupina financijske imovine kao što su dionice, obveznice, instrumenti tržišta novca pa tako razlikujemo:

	Novčani	Obveznički	Mješoviti	Dionički
Profil fonda	Jako konzervativan	Konzervativan	Umjereno konzervativan	Dinamičan
Struktura portfelja	Trezorski i blagajnički zapisi	Pretežno obveznice	Dionice i obveznice	Pretežno dionice
Preporučeno trajanje ulaganja	Kratkoročno (do 1 godine)	1 - 3 godine	Duže od 2 godine	Dugoročno (3-5 godina)
Volatilitnost cijene udjela	Jako niska	Niska	Umjerena	Umjerena do visoka
Kome je fond namijenjen?	Želite stabilnost uloga i trebate pristup uložnim sredstvima u skoroj budućnosti.	Želite veći prinos od novčanog fonda, a sredstva nećete uskoro trebati.	Želite mogućnost većeg prinosa kojeg pružaju dionice, uz stabilnost koju pružaju obveznice.	Spremni ste investirati na duže razdoblje i očekujete nadprosječne prinose.

Novčani fondovi ulažu u sigurne nisko rizične vrijednosne papire (trezorski zapisi), instrumente tržišta novca, depozite banaka, kratkoročne dužničke vrijednosne papire najkvalitetnijih izdavatelja.

Osnovni cilj novčanog fonda je osigurati likvidnost i sigurnost uloga uz njihov kontinuiran, stabilan rast vrijednosti.

Obveznički fondovi su vrsta investicijskih fondova koji sredstva ulažu u obveznice različitih izdavatelja. Prinosi fondova su stabilni uz smanjen rizik zbog sigurnosti obveznica.

Mješoviti fondovi predstavljaju različitu kombinaciju obvezničkih i dioničkih fondova balansirajući pritom stabilan prinos dužničkih vrijednosnih papira i potencijalan rast ulaganja u dionice.

Dionički fondovi u pravilu investiraju u dionice sa prvenstvenim ciljem dugoročnog ostvarivanja većih prinosa. Unatoč tome što se dionički fondovi smatraju vrlo rizičnim, ulaganje u dionice dugoročno ostvaruje najveće stope prinosa. Prilikom dužeg ulaganja, utjecaj volatilnosti cijene dionica je sve manji pa su preporučeni rokovi ulaganja 3-5 godina i duže.

Rizici povezani uz ulaganje u investicijske fondove

Ulaganje u investicijski fond pretpostavlja preuzimanje stanovitih rizika. Općenito, rizik ulaganja na tržištu kapitala vjerojatnost je ili mogućnost da prinos od ulaganja bude nezadovoljavajući ili negativan.

Vrednovanje i analiza rizika su ključan i neizostavan dio svake investicijske odluke. Prethodno donošenju odluke o ulaganju sredstava fonda u pojedine vrijednosne papire ili depozite, Društvo procjenjuje i analizira rizičnost svake pojedine investicije, kao i njen međudnos sa postojećim vrijednosnim papirima u portfelju fonda. Time se nastoje ostvariti investicijski ciljevi fonda uz preuzimanje rizika primjerenih naravi i obilježjima fonda te uz primjeren stupanj diversifikacije imovine fonda.

Ulaganje u fond nije ekvivalent bankovnom depozitu i kao takvo nije osigurano od strane Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka niti od strane neke druge financijske institucije.

Tržišni rizik predstavlja mogućnost da će buduće promjene tržišnih uvjeta dovesti do smanjenja prinosa instrumenta ulaganja odnosno da će dovesti do umanjenja njegove vrijednosti, što će se posljedično negativno odraziti na prinos investicijskoga fonda. Financijski instrumenti klasificirani u trgovački portfelj priznaju se po fer vrijednosti te sve promjene tržišnih uvjeta izravno utječu na prihode od trgovanja. Tržišni uvjeti u velikoj su mjeri odraz ekonomskih i političkih uvjeta u državama u kojima se imovina ulaže, kao i stanja svjetskoga gospodarstva. Tržišni rizik obuhvaća cjenovni rizik, kamatni rizik i valutni rizik.

Cjenovni rizik je rizik gubitka odnosno smanjenja vrijednosti ulaganja zbog pada cijene financijskog instrumenta. Rizik promjene cijene financijskih instrumenata proizlazi iz promjena u ponudi i potražnji te mogućnosti da se one (ponuda ili potražnja) ostvare na nekoj cjenovnoj razini. Rizik promjene cijene financijskih instrumenata predstavlja osnovni rizik kojim su prožeta sva ulaganja na financijskim tržištima. Materijalizacija rizika promjene cijene financijskih instrumenata u obliku pada tržišne cijene pojedinog financijskog instrumenta u koji je uložena imovina fonda može dovesti do smanjenja prinosa na ulaganje.

Kamatni rizik je rizik smanjenja vrijednosti ulaganja zbog promjene kamatnih stopa. Ako kamatne stope na tržištu rastu cijene dužničkih vrijednosnih papira padaju i obratno, dok njihovi prinosi približno slijede kretanja kamatnih stopa. Na promjene cijena navedenih vrsta ulaganja utječe i vrijeme do dospelja, pri čemu su kratkoročni dužnički vrijednosni papiri manje podložni riziku promjene kamatnih stopa.

Valutni rizik je rizik promjene tečaja inozemne valute u odnosu na euro ili drugu referentnu valutu u kojoj se mjeri prinos na ulaganje.

Kreditni rizik predstavlja vjerojatnost da izdavatelj financijskog instrumenta koji je uključen u imovinu investicijskoga fonda ili osoba s kojom Društvo za račun investicijskoga fonda zaključuje poslove na financijskim tržištima, neće u cijelosti ili djelomično ispuniti svoje obveze, što bi negativno utjecalo na likvidnost i vrijednost

imovine. Vjerojatnost da realizacija ili namira zaključenih transakcija bude otežana ili potpuno onemogućena predstavlja rizik namire.

Rizik promjene tečaja/valutni rizik je rizik promjene tečaja pojedine valute u odnosu na valutu denominacije cijene udjela u fondu. S obzirom kako dio imovine fonda može, u skladu sa strategijom i ograničenjima ulaganja navedenim Prospektom fonda, biti uložen u financijske instrumente denominirane u različitim valutama, čime se tako uloženi dio imovine izlaže valutom riziku.

Kreditni rizik predstavlja mogućnost da izdavatelj vrijednosnog papira odnosno dužnik po financijskom instrumentu koji je uključen u imovinu fonda neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze o dospijeću, što bi negativno utjecalo na likvidnost i vrijednost imovine fonda.

Smanjenje utjecaja kreditnog rizika postiže se diversifikacijom imovine fonda kao i kvalitetnim procjenama prilikom preuzimanja kreditnih rizika. U slučaju kreditnog rizika vrijedi istovjetna napomena o odnosu preuzetog rizika i očekivanog povrata kao i kod rizika promjene cijena financijskih instrumenata.

Kamatni rizik se odnosi na rizik koji nastaje zbog promjena kamatnih stopa ili uvjeta likvidnosti koje moderiraju centralne banke ili zbog promjena dugoročnih kamatnih stopa prisutnih na financijskim tržištima. U oba slučaja je važno uočiti da rast kamatnih stopa dovodi do pada cijene financijskih instrumenata koji su posebno osjetljivi na promjene kamatnih stopa: obveznica, trezorskih i komercijalnih zapisa (dužničkih vrijednosnih papira). U pravilu su obveznice, kao financijski instrumenti najosjetljiviji na promjene kamatnih stopa, rizičnije što im je vrijeme dospjeća duže. Pri mjerenju ovog rizika uobičajeno je koristiti modificirano trajanje, odnosno, modificiranu duraciju obveznice/portfelja vrijednosnih papira. U širem smislu bi se naznačeni rizik mogao svrstati u tržišni rizik, ali se često navodi samostalno zbog mogućnosti određivanja izvora varijabilnosti cijena financijskih instrumenata koji su posebno osjetljivi na promjene kamatnih stopa.

Rizik likvidnosti odnosi se na nemogućnost brzog unovčavanja vrijednosnih papira po cijeni koja ne odstupa značajnije od prosječne ili zadnje cijene trgovanja.

Fond većinu sredstava ulaže na likvidnim tržištima vrijednosnih papira. Usprkos tome moguće je da zbog znatnijih poremećaja na dijelovima financijskih tržišta ili financijskim tržištima u cijelosti dođe do smanjenja likvidnosti. Navedeno može utjecati na nemogućnost brzog unovčavanja vrijednosnih papira iz portfelja fonda po cijenama koje bi odražavale njihovu "fer" vrijednost. Posljedično, opisane situacije mogu negativno utjecati na cijenu udjela u fondu i potencijalno smanjiti ostvareni prinos fonda.

Rizik namire odnosi se na mogućnost da transakcije vrijednosnim papirima ne budu namirene, odnosno, da se prijenos vlasništva se ne provede ili dospjela novčana potraživanja ne budu naplaćena u zakonskim i/ili ugovorenim rokovima.

Operativni rizik je rizik uzrokovan neadekvatnim poslovnim procesima, postupcima zaposlenika (ljudski faktor), sustavima i vanjskim događajima i prisutan je u svakodnevnom poslovanju fonda i Društva.

Rizik sukoba interesa odnosi se na sva postupanja između povezanih osoba Društva i fonda, te sva postupanja zaposlenika Društva koja mogu imati negativne posljedice za interese ulagatelja.

Rizik kontinuirane primjerenosti i prikladnosti može nastati ukoliko Društvo nije financijski stabilno ili osobe odgovorne za upravljanje imovinom fonda, nadzor rizika i ostale pomoćne poslove u Društvu, nisu dovoljno stručne, pouzdane i dobrog ugleda.

Rizik promjene poreznih propisa podrazumijeva mogućnost da se porezni propisi, u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu, promjene način koji bi negativno utjecao na prinos fonda odnosno profitabilnost ulaganja u fond.

Rizik koncentracije predstavlja rizik koji se povećava sa značajnom izloženošću dijela imovine investicijskoga fonda prema primjerice jednom izdavatelju, jednoj kategoriji imovine ili određenom sektoru.

Rizik likvidnosti je vjerojatnost nemogućnosti brze prodaje financijske imovine po cijeni približno jednakoj fer vrijednosti te imovine.

Rizik promjene zakonskih propisa predstavlja vjerojatnost da se porezni i drugi zakonski propisi u zemlji ulagatelja i / ili zemljama u kojima se imovina fonda ulaže promjene na način koji bi negativno utjecao na prinos.

Politički rizik predstavlja neizvjesnost ulaganja imovine investicijskoga fonda u pojedinim državama zbog nestabilnosti ekonomskog, političkog i socijalnoga sustava, promjena međunarodnih odnosa, državne politike, gospodarskih mjera, ograničenja na inozemna ulaganja i drugih izvanrednih događaja.

Rizik inflacije znači da iznos ulaganja ima nižu realnu vrijednost zbog porasta stope inflacije u valuti dotične države u odnosu na dan početka ulaganja.

Rizik događaja (engl. Event Risk) označava rizik gubitka vrijednosti dijela imovine ili čitave imovine zbog događaja koji nije povezan s kretanjima na financijskim tržištima, kao što su prirodne katastrofe.

Rizik ulaganja u nekretninski sektor povezan je s rizikom promjene vrijednosti dijela imovine fonda uloženog u nekretnine. Najveći gubitak ograničen je iznosom početnog ulaganja u investicijski fond, osim ako on ne služi kao instrument osiguranja za kredit koji ulaže u daljnju kupnju financijskih instrumenata te je u tom slučaju izložen i riziku financijske poluge. Detaljne informacije povezane s ulaganjima u investicijske fondove mogu se pročitati u prospektu investicijskoga fonda.

D. Financijske izvedenice

Financijska izvedenica je instrument čija se vrijednost temelji na vrijednosti nekog drugog „referentnog“ (eng. underlying) instrumenta. Umjesto da trguju samim referentnim instrumentom, ugovorne strane se obvezuju razmijeniti novac, referentni instrument koji je predmet ugovora, ili neku drugu vrijednost, na određeni datum ili unutar određenog roka, a temeljeno na vrijednosti referentnog instrumenta. Temeljni instrumenti mogu biti kamatne stope, kupoprodaje valuta, burzovni indeksi, pojedine dionice, obveznice, robe i sl. Opseg transakcija financijskim izvedenicama na svjetskim tržištima novca i kapitala je u stalnome porastu, a sudionici na tržištu neprestano kreiraju nove tipove izvedenica temeljene na novim i sve raznovrsnijim referentnim instrumentima i formulama za isplatu.

Osnovne vrste financijskih izvedenica su:

- Terminski ugovori koji mogu biti forwards (unaprijednice, npr. FX forward, FRA) i futures (budućnosnice)
- Swap (zamjena) koje mogu biti Interest rate Swaps (IRS, kamatne zamjene), FX swaps (valutne zamjene) i Cross-currency-swap (XCCY swap, valutno-kamatna zamjena)
- Opcije
- Ostale financijske izvedenice

Financijske izvedenice se koriste u svrhu zaštite od rizika promjene cijene referentnog instrumenta (eng. hedging), u špekulativne svrhe, te za različite tipove arbitraže. Važno je istaknuti da izvedenice nude mogućnost ostvarivanja velikih zarada, ali i velikih gubitaka. Zbog toga što uglavnom nije potrebno unaprijed platiti punu vrijednost referentnog instrumenta koji je predmet transakcije nego se razmjena novčanih tokova odvija u budućnosti na temelju unaprijed definirane formule, izvedenice omogućavaju korištenje visokog stupnja financijske poluge (leverage) što znatno povećava rizik takve vrste ulaganja. Osim toga, u nekim slučajevima osim rizika potpunog gubitka uloga, rizik može biti još i veći tj. teoretski čak i neograničen.

Rizici ulaganja u složene financijske instrumente/izvedenice

Rizik prijevremenog otkupa - Predstavlja rizik nižeg prinosa na ulaganje u slučaju otkupa financijskog instrumenta prije njegovog roka dospjeća definiranog prema uvjetima izdanja istog. Ukoliko je u uvjetima izdanja ugrađena opcija prijevremenog otkupa financijskog instrumenta tada taj instrument nosi viši rizik.

Rizik likvidnosti - Predstavlja rizik koji proizlazi iz nemogućnosti da investitor možda neće biti u mogućnosti prodati svoje financijske instrumente po fer tržišnim vrijednostima uslijed njegove smanjene atraktivnosti ili neefikasnosti tržišta. Imatelji financijskih instrumenata mogu biti izloženi riziku tržišnih vrijednosti prilikom bilo kakve prodaje financijskih instrumenata prije isteka dospjeća. Likvidnost podrazumijeva mogućnost prodaje financijskog instrumenta ili zatvaranja pozicije u nekom financijskom instrumentu po tržišnoj cijeni u bilo kojem trenutku. U

slučaju nelikvidnog tržišta zadavanje naloga za prodaju uobičajene veličine može uzrokovati značajne fluktuacije cijene, a moguće je i da se nalog uopće ne može izvršiti ili se može izvršiti jedino po značajno nižoj cijeni.

Inflatorni rizik - Predstavlja rizik pada vrijednosti financijskih instrumenata i smanjivanje stope povrata investicije uslijed inflacije.

Valutni rizik - Pod utjecajem različitih ekonomsko-političkih čimbenika i promjene ponude i potražnje za devizama, devizni je tečaj podložan učestalim fluktuacijama koje dovode do odstupanja vrijednosti ugovorene valute i one valute u kojoj se mora izvršiti plaćanje. Imatelj financijskog instrumenta denominiranog u stranoj valuti ili instrumenta čija je referentna imovina denominirana u stranoj valuti može biti izložen negativnim promjenama valutnog tečaja i njegovog utjecaja na prinos istog.

Kreditni rizik - Predstavlja vjerojatnost da druga strana uključena u transakciju neće biti u mogućnosti podmiriti svoje obveze.

Kamatni rizik - Predstavlja mogućnost promjene cijene financijskog instrumenta u slučaju promjene razine kamatnih stopa na financijskim tržištima.

Rizik države - Predstavlja izloženost sudionika na tržištima političkim i drugim rizicima kojima je izložena država u kojoj tržišta funkcioniraju. Najčešći rizici su rizici neočekivanih regulatornih promjena i rizik izostanka plaćanja dospjelog duga države.

Rizik događaja - Predstavlja rizik gubitka vrijednosti financijskih instrumenata zbog događaja koji nije povezan s kretanjima na financijskim tržištima, kao što su npr. prirodne katastrofe.

Rizik namire - Zbog deviznih restrikcija i drugih mjera koje mogu otežati slobodno kretanje novca u nekim državama, mogućnost namire dogovorenih transakcija može biti dovedena u pitanje.

Rizik sukoba interesa - Predstavlja rizik da aktivnosti koje Izdavatelj poduzima u svrhu zaštite od rizika mogu utjecati na cijenu referentne imovine, vrijednost samog financijskog instrumenta kao i na otkupni iznos koji se treba isplatiti imatelju financijskog instrumenta.

Rizik financijske poluge - Predstavlja rizik povećanog gubitka odnosno smanjenog prinosa na investiciju uslijed financiranja iste zaduživanjem, budući da postoji obveza povrata duga iako investicija nije profitabilna, kao i utjecaj troškova financiranja na prinos same investicije.

Rizik suspenzije ili obustave trgovanja/uvrštenja - Predstavlja rizik suspenzije trgovanja financijskim instrumentima ili referentnom imovinom na uređenom tržištu.

Rizici povezani s postavljanjem gornje granice otkupa - Predstavlja rizik smanjenog prinosa ukoliko Izdavatelj pri izdanju financijskih instrumenata ograniči cijenu otkupa.

Financijski instrumenti/izvedenice dostupni za trgovanje u OTP banci d.d.

Forward (Unaprijednica)

Forward ugovor je sporazum između dvije ugovorne strane o transakciji koja obuhvaća obvezu buduće razmjene određenog iznosa imovine po unaprijed određenoj dogovorenoj cijeni. Forward ugovor štiti obje ugovorne strane od neželjene promjene cijena. Forward ugovorima, za razliku od Futures ugovora, se ne trguje na burzi u standardiziranom obliku, nego se sklapanju izravno između tržišnih sudionika (OTC).

FX Forward

Jedna od najčešće korištenih vrsta forward ugovora su valutni forward ugovori (FX Forwards).

FX Forwards je sporazum između dvije ugovorne strane (Klijenta i Banke) o razmjeni određenog iznosa jedne valute za drugu valutu po ugovorenom fiksnom tečaju na ugovoreni datum u budućnosti. U navedenom ugovoru Klijent kupuje iznos u određenoj valuti (npr. EUR) i prodaje iznos u drugoj valuti (npr. USD) po ugovorenom fiksnom tečaju (forward tečaj) na točno određen datum u budućnosti.

Ovaj proizvod namijenjen je profesionalnim ulagateljima i kvalificiranim nalogodavateljima.

Swap (Zamjena)

Swap ugovor je sporazum između dviju ili više ugovornih strana o razmjeni temeljnih instrumenata. Najčešći swap ugovori su FX swap (valutna zamjena) i Interest rate swap (kamatna zamjena). Osim osnovnih vrsta swapova kao što su valutni i kamatni swap, postoji i mnoštvo drugih kombinacija, kao što su Cross-currency-swap (valutno-kamatna zamjena). Swapovi se često koriste radi zaštite od određenih rizika, primjerice rizika promjene kamatne stope.

FX swap

FX swap je obvezujući sporazum između dvije ugovorne strane (Klijenta i Banke) o spot kupovini (ili prodaji) osnovne valute za drugu valutu i istovremenoj terminskoj prodaji (ili kupovini) osnovne valute za drugu valutu. Razlika u kamatnim stopama između dvije valute se odražava u premiji/diskontu unaprijednog tečaja (eng. forward rate) koji se koristi za zamjenu valuta u budućnosti. Isporuka i primitak valuta koje su predmet swapa obavljaju se na isti datum. Prinos (dobit/gubitak) u slučaju valutnog swapa rezultira iz promjene diferencijala kamatnih stopa između ugovornih valuta za vrijeme trajanja swapa, a realizira se izvršenjem suprotne transakcije prije dospijea valutnog swapa.

Ovaj proizvod namijenjen je profesionalnim ulagateljima i kvalificiranim nalogodavateljima.

Interest rate swap (Kamatna zamjena)

Interest rate swap je obvezujući sporazum između dvije ugovorne strane (Klijenta i Banke) o razmjeni jednog kamatnog toka za drugi, bez istovremene razmjene glavnice. Najčešće jedna strana plaća stalno istu (fiksnu) kamatu dok druga strana plaća kamatu po promjenljivoj stopi koja se svaki put iznova određuje za slijedeće periodično razdoblje. Navedenim swapovi se primjenjuju na ugovorno definiran iznos glavnice.

Kupac Interest rate swapa, koji plaća fiksnu kamatnu stopu ostvaruje profit u slučaju porasta tržišnih kamatnih stopa. Prodavatelj Interest rate swapa, koji prima fiksnu kamatnu stopu ostvaruje profit u slučaju pada tržišnih kamatnih stopa. Prinos na swap se ne može odrediti unaprijed, a ovisi o promjenama tržišnih kamatnih stopa. Interest rate swapovi nemaju standardizirane uvjete, već su proizvodi prilagođeni zahtjevima strana koje sudjeluju u swapu (OTC proizvod).

Usluga trgovanja ovim financijskim instrumentima namijenjena je malim, profesionalnim ulagateljima i kvalificiranim ulagateljima, a Banka je pruža u okviru usluge trgovanja za vlastiti račun, izvršenja naloga za klijenta, kao i usluge investicijskog savjetovanja.

Ovaj proizvod namijenjen je profesionalnim ulagateljima i kvalificiranim nalogodavateljima.

E. Strukturirani proizvodi

Strukturirani proizvod je vrijednosni papir koji je oblikovan radi osiguranja i prijenosa kreditnog rizika povezanog s financijskom imovinom, a koji imatelju vrijednosnih papira omogućuju primanje redovitih isplata koje ovise o gotovinskom tijeku proizašlom iz temeljne imovine.

Proizvod je investicijski alat razvijen od nekoliko financijskih instrumenata. On kombinira jednu ili više vrsta financijske imovine kao što su vlasnički udjeli, valute, kamatne stope, *swapovi* kreditnog *defaulta*, robe sl., a da može biti sastavljen i od još sofisticiranijih komponenata kao što su opcije.

Ulagatelji snose kreditni rizik Izdavatelja i/ili Izdavateljeva Jamca/Garanta. Proizvod predstavlja rizik gubitka otkupa inicijalno uložene glavnice za života proizvoda i o dospijecu. Na datum dospijea strukturirani proizvod sa zaštitom glavnice jamči isplatu uložene glavnice (umanjene za transakcijske naknade za ulaganje, isključujući sve propisane poreze) samo ako zaključna cijena Osnove bude jednaka određenoj razini ili iznad nje (« Zaštitna granica »). Glavni rizik povezan s ovakvim tipom proizvoda jest rizik gubitka glavnice, vezan uz fluktuacije tržišta na više ili na niže. Postoji mogućnost da dio ili cjelokupna uložena glavnica propadne. Glavnica nije zajamčena u slučaju prijevremenog raskida prije dospijea. Usluga trgovanja ovim financijskim instrumentima namijenjena je malim ulagateljima, a Banka je pruža u okviru usluge investicijskog savjetovanja.

Rizici ulaganja

Proizvod se ni na koji način ne može smatrati proizvodom s garantiranim povratom glavnice. U slučaju nepovoljnog kretanja Osnove Ulagatelj podliježe potpunom umanjenju Osnove. Proizvod je po svojoj prirodi karakteriziran visokom razinom rizika. Na vrednovanje proizvoda tijekom životnog vijeka proizvoda može značajno utjecati fluktuacija kamatnih stopa, plaćanja dividendi, same Osnove, kao i volatilnosti tržišta te rizik likvidnosti. U slučaju izvanrednih događanja koja pogađaju proizvod i/ili Osnovu, to čak može učiniti proizvod potpuno nelikvidnim.

Nadalje, Izdavalatelj koji jamči za ovaj strukturirani proizvod i/ili Jamac/Garant ovog strukturiranog proizvoda imaju kreditni rejting i kreditni raspon koji se s vremenom mogu promijeniti, što utječe na procjenu proizvoda. Ulagatelj također treba biti svjestan da otkup ovakvog Strukturiranog proizvoda po dospijeću ovisi o tome je li nastupio neki kreditni događaj ili kršenje ugovornih obveza koje utječe na Izdavalatelja i/ili Jamca/Garanta za životnog vijeka Strukturiranog proizvoda.

Prije donošenja odluke o investiranju, ulagači su upućeni na čimbenike rizika navedene u prospektu (ako postoji) dostupnom na web lokaciji Izdavalatelja.

Rizik proizvoda - Ulagatelj je izložen potencijalnom riziku gubitka cjelokupne inicijalno uložene glavnice za života proizvoda i o dospijeću u slučaju prijevremenog otkupa.

Kreditni rizik - Ulagatelj je izložen insolventnosti Izdavalatelja i njegova Jamca/Garanta (što može rezultirati djelomičnim ili potpunim gubitkom uložene nominale) ili sniženju rejtinga Izdavalatelja ili njegova Jamca/Garanta (što može rezultirati rizikom za tržišnu vrijednost vrijednosnog papira).

Tržišni rizik - Na procjenu vrijednosti proizvoda može neovisno utjecati fluktuacija Osnove ili promjene tržišnih parametara, a naročito razina vrijednosti Osnove, volatilnost tržišta, kretanja kamatnih stopa i uvjeti refinanciranja Izdavalatelja i njegova Jamca/Garanta. Može biti niža od cijene izdanja.

Rizik likvidnosti - Na procjenu vrijednosti proizvoda može neovisno utjecati fluktuacija Osnove ili promjene tržišnih parametara, a naročito razina vrijednosti Osnove, volatilnost tržišta, kretanja kamatnih stopa i uvjeti refinanciranja Izdavalatelja i njegova Jamca/Garanta. Može biti niža od cijene izdanja.

Rizik volatilnosti - Ovi vrijednosni papiri volatilni su instrumenti. Instrument koji je volatilan vjerojatno će porasti, ili će mu pasti vrijednost, češće i u većoj mjeri nego je to slučaj kod instrumenata koji nisu volatilni.

Rizik poluge - Ovi vrijednosni papiri mogu uključivati i financijsku polugu. Ona može biti utjelovljena u derivativnim komponentama kompleksnih financijskih instrumenata. Kada investicija uključuje financijsku polugu, efektivna izloženost evoluciji cijene Osnovne imovine ili pozivanju na plaćanje povećana je. Financijska poluga može izložiti ulagatelje povećanim gubicima ako vrijednost Osnovne imovine padne.

Izvanredni događaji koji utječu na proizvod i / ili Osnovu ili Osnove: usklađenja, zamjene, otplate ili prijevremeni otkupi - Kako bi se vodilo računa o posljedicama koje određeni izvanredni događaji koji utječu na Osnovne instrumente i / ili sam proizvod mogu izazvati u odnosu na proizvod, dokumentacija proizvoda osigurava (i) mehanizme usklađenja ili zamjene, a u određenim slučajevima i (ii) prijevremeni otkup proizvoda. To može dovesti do gubitaka na proizvodu.

Ovaj Sažetak uvjeta ne identificira sve rizike (izravne ili neizravne) i druga razmatranja koja bi Vam mogla biti relevantna prilikom zaključivanja transakcije. Ovaj proizvod izdan je u sklopu Izdavalateljevog programa opisanog u temeljnom prospektu. Ulagatelji potvrđuju da su prije donošenja odluke o ulaganju pročitali informacije sadržane u detaljnoj dokumentaciji (temeljnom prospektu, konačnim uvjetima ili dodatku kojim se određuje cijena, ili u drugim dokumentima koje je Izdavalatelj izdao u vezi s ovim proizvodom. Ta dokumentacija, koja uključuje (ali se ne ograničava na) podatke o povezanim rizicima i usklađenjima, dostupna je na Izdavalateljevoj mrežnoj lokaciji.

Duga ročnost - Kod proizvoda s ročnošću strogo iznad 5 godina ulagatelj potvrđuje da je svjestan rizika impliciranih dugom ročnošću. Zbog dugoročnosti neki tržišni parametri mogu imati iznadprosječan utjecaj na vrednovanje proizvoda, a među njima su i kreditni rizik, rizik kamatnih stopa, rizik dividende, te volatilnosti gdje je to moguće.

Ako se ovaj proizvod koristi kao kolateral za zajam/kredit ili na računu marže, ulagatelj potvrđuje da je svjestan da će rizici maržnog poziva (margin call) biti značajno povećani.

4. Komunikacija s klijentima/ulagateljima

4.1. Principi komunikacije

Način komunikacije s klijentom/ulagateljem kao i dostavljanje informacija, izvještaja i drugog od strane Banke, temelji se isključivo na klijentovoj suglasnosti. Suglasnost je dio ugovorne dokumentacije s obzirom kako je Banka obvezna zaključiti pisani ugovor s Klijentom kojim se uređuju međusobna prava i obveze i to prije nego se Klijentu prvi put pruži investicijska usluga.

Temeljem Zakona, Banka koristi elektronički način komunikacije s klijentom (e-mail i službena internetska adresa Banke www.otpbanka.hr ili www.otpbanka.hr/globalna-trzista/dokumenti-globalnih-trzista) pri čemu klijent ima mogućnost zatražiti pisanim putem zaprimanje informacija u papirnatom obliku. Smatramo da je klijent izabrao komunikaciju s Bankom putem e-mail-a, davanjem svoje adrese elektronske pošte (e-mail). Banka će komunicirati s Klijentom isključivo temeljem njegove suglasnosti.

Informacije koje nisu osobno upućene Klijentu, a dio su zakonski utemeljene obveze informiranja, Banka pruža i na WEB mjestu odnosno www.otpbanka.hr.

U cilju nesmetanog komuniciranja, Klijent je dužan obavijestiti Banku o promjeni adresa, e-mail adrese i drugih podataka koji su relevantni za obavještanje kao i za izvršavanje obveza Banke prilikom pružanja investicijskih i pomoćnih usluga ili obavljanja investicijskih aktivnosti.

Banka koristi hrvatski i engleski jezik u komunikaciji s klijentima.

4.2. Relevantna komunikacija

Relevantna komunikacija uključuje svu komunikaciju (osobni razgovori, komunikacija telefonom ili elektronskim kanalima) relevantnog zaposlenika Banke s identificiranim klijentima ili potencijalnim klijentima. Sukladno zakonskim odredbama, relevantna komunikacija s Klijentom bilo da se informira o pružanju investicijskih usluga ili ugovara investicijsku uslugu, osobno na sastanku ili putem telefona, bit će snimljena i arhivirana u obliku memoranduma i snimanjem razgovora.

Sva relevantna komunikacija se čuva najmanje pet godina, a ovo razdoblje se može produžiti za dodatne dvije godine na temelju zahtjeva nadzornog tijela. Ista pravila se primjenjuju na internu komunikaciju prilikom komunikacije Banke s Klijentom/zastupnikom vezano uz zaključivanje poslova. U svakom momentu, klijent ima pravo zatražiti od Banke na uvid snimanu i arhiviranu relevantnu komunikaciju.

4.3. Integracija rizika održivosti

Banka kao kreditna institucija koja je ujedno i Financijski savjetnik kako je taj pojam definiran člankom 2. Uredbe (EU) 2019/2088 o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga (u daljnjem tekstu: SFDR Uredba), pruža savjetodavne usluge u vezi investicijskih proizvoda proizvedenih od strane Sudionika financijskih tržišta, koji su članice OTP grupe i / ili s kojima Banka ima na snazi odgovarajuće ugovore o distribuciji investicijskih proizvoda (dalje u tekstu: Partneri). Slijedom navedenog, Banka je donijela i na svojim službenim web stranicama (www.otpbanka.hr) objavila Politiku uključivanja rizika održivosti u proces investicijskog savjetovanja, koja opisuje način na koji Banka, u sklopu usluge investicijskog savjetovanja, uključuje relevantne rizike održivosti - ESG rizike koji za posljedicu mogu imati negativan učinak na izvedbu proizvoda unutar same usluge investicijskog savjetovanja. SFDR Uredba definira „rizik održivosti“ kao okolišni, socijalni ili upravljački događaj ili uvjet koji, ako do njega dođe, može uzrokovati stvaran ili potencijalno negativan bitan učinak na vrijednost ulaganja.

Banka procjenu rizika održivosti, okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika (ESG rizika) preuzima od proizvođača proizvoda tj. Partnera. Banka će kontinuirano pratiti i od Partnera zahtijevati da prilikom kreiranja proizvoda uzima u obzir čimbenike održivosti. Kada Partneri kao proizvođači investicijskih proizvoda koje Banka uključuje u uslugu investicijskog savjetovanja, počnu procjenjivati glavne štetne učinke i objavljevati relevantne podatke, Banka će ih koristiti i uključiti u svoje objave sukladno svojoj Politici uključivanja rizika održivosti u proces investicijskog

savjetovanja. Zbog ograničene dostupnosti podataka koje proizvođači financijskih instrumenta koriste za provođenje neovisne i objektivne procjene društava (kompanija u koje se ulaže) u pogledu čimbenika održivosti Banka u ovome trenutku u procesu pružanja usluge investicijskog savjetovanja nije u mogućnosti preporučiti investicijske proizvode koji su kategorizirani kao održivi. U skladu s time, Banka nije u mogućnosti niti objaviti procjenu vjerojatnih učinaka rizika održivosti na prinose investicijskih proizvoda koji su predmetom pružanja usluge investicijskog savjetovanja. Takva objava informacija biti će moguća u trenutku kada se u investicijski savjet uključe i proizvodi kategorizirani kao održivi investicijski proizvodi.

Kako bi osigurala stjecanje dovoljno detaljnih saznanja o individualnim preferencijama klijenata u pogledu održivosti Banka je unaprijedila proces pružanja usluge investicijskog savjetovanja na način da preferencije u pogledu održivosti predstavljaju odluku klijenta ili potencijalnog klijenta o tome hoće li uključiti navedene preferencije u svoju investiciju.

Imajući u vidu da Banka u ovom trenutku može ponuditi isključivo investicijske proizvode koji nisu kategorizirani kao održivi investicijski proizvodi, odnosno da ne može klijentu ili potencijalnom klijentu preporučiti proizvod u skladu s iskazanim preferencijama prema održivosti, klijent ili potencijalni klijent može ili odustati od procesa investicijskog savjetovanja ili isti nastaviti. Ukoliko klijent ili potencijalni klijent nastavi proces investicijskog savjetovanja smatrat će se da je svoje preferencije prilagodio trenutnoj ponudi proizvoda Banke. Prilagodba preferencija u pogledu održivosti neće imati nikakva utjecaja na ostale kriterije procjene primjerenosti te će klijentu ili potencijalnom klijentu biti preporučeni proizvod koji je u skladu s njegovim investicijskim ciljevima, njemu prihvatljivom riziku, njegovim financijskim stanjem te znanju i iskustvu potrebnim za razumijevanje rizika u vezi preporučenog proizvoda i ulaganja. Kada proizvođači investicijskih proizvoda koje Banka uključuje u uslugu investicijskog savjetovanja, počnu procjenjivati glavne štetne učinke i objavljivati relevantne podatke, Banka će ih koristiti i uključiti u svoje objave sukladno svojoj Politici uključivanja rizika održivosti u proces investicijskog savjetovanja.

Rizici održivosti:

- Fondovi:

Uspoređujući praksu upravljanja rizicima održivosti izdavatelja pojedinog Fonda odnosno izdavatelja financijskih proizvoda unutar portfelja Fondova i prinose Fonda, trenutno se ne može utvrditi niti pozitivna niti negativna poveznica. Međutim rizici održivosti mogu negativno utjecati na vrijednost ulaganja Fonda i na taj način nepovoljno utjecati na prinos (rezultate Fonda).

Klijenti privatnog bankarstva na poveznici <https://www.otpbanka.hr/privatno-bankarstvo> mogu pronaći informacije o objavama o održivosti ulaganja pojedinih investicijskih fondova. Dodatno informacije se mogu pronaći u Prospektu ili Ključnim podacima za ulagatelja (KIID) pojedinog investicijskog fonda.

- ETF fondovi,

Temeljem Uredbe ovi proizvodi se kvalificiraju kao financijski proizvodi, stoga Banka procjenjuje rizike održivosti*. Temeljem do sada raspoloživih podataka ne može se utvrditi izravan negativan odnosno pozitivan utjecaj rizika održivosti na prinos ETF fondova

Uspoređujući praksu upravljanja rizicima održivosti izdavatelja pojedinih ETF fondova odnosno izdavatelja financijskih proizvoda unutar pojedinih ETF fondova i prinose ETF fondova trenutno ne možemo utvrditi niti pozitivnu niti negativnu poveznicu. Međutim rizici održivosti mogu negativno utjecati na vrijednost ETF fondova i na taj način nepovoljno utjecati na prinos (rezultate) ETF fondova.

- Strukturirani proizvodi

Banka distribuira proizvode ugovornih partnera namijenjene malim ulagateljima i pritom koristi informacije koje objavljuju proizvođači financijskih proizvoda koji su obuhvaćeni uslugom investicijskog savjetovanja i za koje banka klijentima daje osobnu preporuku.

* Po ispunjenju tehničkih pretpostavki Banka će ispitivati rizike održivosti temeljem SFDR uredbe u domeni ETF fondova

4.4. Kontakti

Klijent može slati upite kao i ostvarivati sve druge oblike komunikacije s Bankom, a koje su regulirane ugovorom na sljedeću adresu i/ili kontakt u Banci za :

- **usluge prodaje proizvoda tržišta**

Tim za prodaju proizvoda tržišta korporativnim klijentima
adrese:

Domovinskog rata 61, 21000 Split / Vukovarska 284, 10000 Zagreb

Telefon Split: 072/20-4620

072/20-4626

Telefon Zagreb: 072/20-6458

072/20-6480

072/20-1746

072/20-1749

E mail: Treasury_Sales@otpbanka.hr

Tim za prodaju proizvoda tržišta institucionalnim klijentima

adresa: Domovinskog rata 61, 21000 Split ;

telefon 072/20-4254

072/20-4520

072/20-4503

E mail: Trading@otpbanka.hr

Institutional.sales@otpbanka.hr

- **brokerske usluge**

Tim za brokersko poslovanje

adresa: Domovinskog rata 61, 21000 Split

Telefon : 072/20-4622

072/20-4655

E mail: brokeri@otpbanka.hr

- **usluge privatnog bankarstva**

Ured Zagreb,

adresa: Jurišićeva 2, 10 000 Zagreb / Ulica grada Vukovara 284a, 10 000 Zagreb

Ured Split

adresa: Ivana Gundulića 36, 21 000 Split

Ured Rijeka

adresa: Jadranski trg 1, 51 000 Rijeka

e-mail: privatno.bankarstvo@otpbanka.hr

Ured Zadar,

Adresa: Domovinskog rata 3, 23 000 Zadar

- **usluge skrbništva**

Odjel usluga vrijednosnih papira

adresa: Ulica grada Vukovara 284, 10000 Zagreb

e-mail: securities.services@otpbanka.hr

- **usluge distribucije udjela u investicijskim fondovima :**
mreža poslovnica Banke

Napomena:

Prikazani podaci su opće naravi, i ne predstavljaju investicijsku preporuku ili savjet na temelju razmatranja posebnih okolnosti. Ista je namijenjena širokoj investicijskoj javnosti te se ne smatra ponudom ili pozivom na ulaganju u financijske instrumente. Prije davanja zahtjeva / naloga za kupnju i/ili prodaju potrebno je proučiti odabrani financijski instrument iz dostavljene dokumentacije koju Vam osiguravaju naši kvalificirani zaposlenici kako bi se upoznali sa svim karakteristikama i rizicima ulaganja u financijske instrumente.